AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 20. JOLIET, ILLINOIS, 4. FEBUARJA 1916 LETNIK XXV.

Z evropskih bojišč le malo važnih novic.

Topniški boji ob soški fronti in ob tirolski meji. Ruske postojanke ob besarabski meji v Bukovini razdejane po razstreljenih minah. Na Črnogorskem in okrog Skadra v Albaniji vse mirno.

Zeppelini v velikem številu napadajo razne kraje na Angleškem.

Rim, 31. jan. — Tridesettisoč avstrijskih ujetnikov, pet topov, petinšestdeset strojnih pušk, mnogo tisoč pušk in drugih vojnih potrebščin je prišlo v italijanske roke izza pričetka vojne, kakor poroča danes izdano uradno naznanilo.

Topovi grme ob Soči.

Berlin, 2. febr. (Brezžično v Sayville.) — Iz Dunaja je dospelo sledeče dnevno naznanilo avstro-ogrskega vojnega vodstva:

"Laško bojišče: Zapadno od Roncegna v Suganski dolini je bil napad po sovražnem bataljonu odbit. Na pobočjih Col di Lane so bili sovražni podkopi po krvavem spopadu osvojeni in pozneje razstreljeni. Ob soški fronti je prišlo do navadnih topniških bojev."

Švedski polkovnik o bojišču ob Soči.

Stockholm. Polkovnik Ackermann poroča dalje o svojih vtisih na bojiščih na Tirolskem, Koroškem in ob Soči: Prebivalstvo Tirolske in Koroške je tako navdušeno in odločno, da si ga ni mogoče niti predstavljati. O bojišču ob Soči izvaja polkovnik Ackermann: Dejstvo je, da Lahi niso nikjer napredovali. Najbrže je že tudi minul za nje tisti čas, ko bi mogli upati na uspeh. Avstrijske čete so povsod dobro razpoložene in tako upajo na zmago, da se to ne more popisati. Opazovati je tam mogoče najspretnejša in najenergičnejša utrjevalna dela, ki se spretno prilagodujejo naravi. Občudovati se mora čudežna vztrajnost ne samo pri četah v strelskih jarkih, marveč tudi pri četah za bojno črto, ki vozijo potrebščine na bojno črto.

Z balkanskega bojišča.

Dunaj, 31. jan. (Čez London.) — Vrhovno vojno vodstvo je danes objavilo sledeče poročilo:

"Na nobenem bojnem torišču se ni pripetilo nič važnega."

Berlin, 31. jan. — Današnje dnevno naznanilo velikega glavnega stana o vojskovanju na Balkanu se glasi:

"Ob tej fronti ni bilo nobene izpremembe."

Italijani v Albaniji.

Berlin, 31. jan. — Italija je sklenila, nadaljevati vojni pohod v Albaniji, tako poročajo brzojavke iz Dunaja, in v omenjeno svrho so bili nadaljnji oddelki pehote z več baterijami težkega topništva izkrcani v Valoni.

Italija noče opustiti Albanije, je rečeno nadalje; kajti obrambo južnega dela dežele smatra za nujno potrebo, kakor v političnem, tako tudi v vojaškem oziru. Iz zanesljivega vira izhajajoče govorice pravijo, da se je obrnila Italija do Anglije in Francije za čete, češ da njena bojna moč ne zadošča, občuvati Albanijo pred navalom.

Na Črnogorskem vlada mir.

Berlin, 1. febr. (Brezžično v Sayville.) — Iz Dunaja je dospelo danes sledeče uradno poročilo:

"Na Črnogorskem in okrog Skadra vlada mir. Položaj je ostal neizpremenjen. Obnašanje prebivavstva je vzorno."

Zeppelin nad Solunom.

London, 1. febr. (Brzojavka Reuterjevi agenturi iz Soluna.) — Zeppelin je v ponedeljek zvečer spuščal bombe na Solun in okolico. Neko grško skladišče sladkorja, kave, olja in drugih zalog je bilo baje razdejano. Vojaška škoda pa ni bila napravljena.

(Berlinsko uradno poročilo izrečno naznanja, da so bile bombe spuščane na zavezniške ladje in skladišča vojnih zalog v Solunski luki z izvrstnim uspehom.)

Z ruskega bojišča.

Petrograd, 31. jan. — Danes izdano naznanilo vojnega urada pravi:

"Nemško topništvo je bombardiralo Schlock in začelo živahno streljati v okraju južno od Babitskega jezera in drugod.

"Ob srednji Stripi so naši razgledovavci obkolili avstrijski oddelek selskih straž. V spopadu od moža do moža, ki je nastal, so bili mnogi Avstrijci bajonetirani. Ostali so bili ujeti. Veliko naraščanje v številu sovražnikovih ubežnikov je bilo opazovati v zadnjem času."

Nič novega.

Berlin, 1. febr. — Veliki glavni stan poroča v svojem današnjem dnevnem naznanilu med drugim sledeče:

"Z vzhodne fronte ni poročiti ničesar."

Kaj namerava Rumunija?

Petrograd, čez London, 1. febr. — V zvezi s pogajanji, ki se baje vršijo med Grško in Rumunijo, in poročilom, da je Rumunija pripravljena oživotvoriti protibolgarsko zvezo, naznanjajo tukaj, da so štiri petine rumunskih čet pod orožjem, in da je glavna rumunska bojna moč zbrana ob bolgarski in ogrski meji, dočim čete ob ruski meji niso bile pomnožene.

Avstrijski ujetniki na Ruskem.

C. kr. korespondenčni urad poroča: Avstrijski častnik, ki je prišel težko ranjen v rusko ujetništvo, pa se je pred kratkim vsled izmenjave invalidov zopet vrnil domov, je povedal o usodi naših vojnih ujetnikov v Rusiji med drugim sledeče: Rusi avstrijske ujetnike razdele po narodnosti, da s Slovani boljše postopajo. V Krasnojansku je bilo pozimi 1914-1915 400 častnikov in 9000 mož. Iz zdravstvenih razlogov potrebno belitev sob so morali častniki sami plačati. Stranišč sploh niso snažili. Vsa oprava častnikov obstoji iz postelje z deskami, polnimi stenic. Preskrba moštva je slaba in nezadostna. Ruske straže pogosto ukradejo ujetnikom namenjeno hrano. Pa tudi iz lastnega si moštvo ne more ničesar kupiti, ker ne dobi nič plače. Često rusko moštvo pretepa ujete častnike. Zdravstvene razmere so skrajno žalostne. V taboru Nowo-Nikolajow je umrlo za pegastim legarjem 7000 mož.

Z zapadnega bojišča.

London, 31. jan. — Primerjanje uradnih poročil iz Pariza in Berlina kaže, da so zavezniki zaustavili nemško ofenzivo, ali niso pa mogli zopet pridobiti nedavno izgubljenega ozemlja.

Zopet Zeppelin nad Parizom.

Pariz, 31. jan. — Več bomb je bilo spuščenih po Zeppelinu, ki je letel čez pariška predmestja snoči, a niso učinkovale tako smrtonosno, kakor o priliki napada v soboto zvečer.

Napada po nemških Zeppelinih na Pariz v soboto in nedeljo zvečer sta bila v povračilo za francoski zračni napad na Freiberg zadnji teden, kakor poroča danes nemško uradno naznanilo.

O zadnjem napadu po Zeppelinih.

London, 1. febr. — O zeppelinskem napadu snočnjem je bilo danes izdano sledeče uradno dnevno naznanilo:

"Zračen napad velike kakovosti je bil izvršen snoči. Videti je, da so bili Zeppelini v svoji delavnosti po gosti megli prav zelo ovirani. Ko so zrakoplovnice dospele do britanske brežine, so odplule v raznih smereh in spuščale na več krajev bombe, in sicer v okrožjih Derbyshire, Leicestershire, Lincolnshire in Staffordshire. Nekoliko škode na lastnini je bilo napravljene. Podrobnih poročil še ni.

"Do objave tega dnevnega naznanila je znano, da je bilo zahtevanih 54 žrtev na mrtvih in 67 na ranjenih."

Dvajset Zeppelinov.

London, 1. febr. — Oddelek 20 Zeppelinov, mnogi opremljeni z novim "brezšumnim motorjem", je križarilo že nekaj dni nad belgijskim ozemljem, baje z namenom, podjeti velik napad na London, tako poročajo danes iz Amsterdama semkaj dospele brzojavke.

Zavezniki usmrčajo svojce?

Berlin, 31. jan. (Brezžično v Sayville.) — "Iz zanesljivega vira poročajo," pravi Ueberseeische Neuigkeitenagentur, "da so med mesecema septembrom in decembrom 1915 sovražnikovi topovi in bombe sovražnih zrakoplovcev usmrtili v Belgiji in zasedenih francoskih departmentih 89 moških, 131 žensk in 75 otrok ter ranili 182 moških, 200 žensk in 108 otrok, vsi belgijske ali francoske narodnosti."

86,000 Ircev v vojni.

London, 31. jan. — Izza pričetka vojne do dne 8. januarja je bilo na Irskem nabranih 86,277 vojakov, kakor poroča baron Wimborne, lordlajtnant irski.

WELLANDOV KANAL ZASTRAŽEN IZ STRAHU PRED NADALJNJIMI ZAROTAMI.

Kanada je bolje zastražila Wellandov kanal, odkar sta bila Paul Koenig (na desni) in R. E. Leyendecker (na levi) prijeta po oblastvih Združenih Držav v zaroti, razdejati sedemindvajset milj dolgo vodno pot v Ontariu, Kanada, ki veže Port Dalhousie ob jezeru Ontario s Port Colborne ob jezeru Erie.

PARNIK "APPAM".

Bil smatran izgubljenim, pa iznenada doplul v vodovje Z. D.

Washington, D. C., 1 .febr. — Nemalo senzacijo je danes v zaveznem glavnem mestu vzbudila vest o dohodu neke britanske trgovinske ladje pod nemškim vojnim praporom. Kakor ni čuvaj na stolpu svetilniku pred Newport News, ki je prvi zagledal parnik "Appam", verjel svojim očem, ko je videl nemški prapor vihrajoč na glavnem jamboru, tako tukaj niso verjeli svojim ušesom, ko so dospela prva poročila, ki pa so bila po pozneje dospelih podrobnostih popolnoma potrjena.

Kolikor pridejo v poštev uradna odločila o tem redkem slučaju, bo šele mogoče končno odločiti, kadar bo dognano, ali je "Appam" doplul v ameriško luko kot nemška v vojni zaplenjena ladja, ali kot nemška pomožna križarka. Za oba slučaja so posebne določbe po mednarodnem pravu.

Usoda potnikov.

Po rešitvi običajnih formalnosti so se potniki, med katerimi se nahajajo mnogi visoki kolonialni uradniki Združenih kraljestev, smeli osvoboditi, oziroma izročiti priseličvenim oblastvom. Če so na krovu vojni ujetniki, potem se tudi morajo zopet osvoboditi, ker se po mednarodnem pravu vojni ujetniki ne smejo pridržati v nevtralni deželi. Zavezna oblastva se bodo morala končno baviti z nemško posadko pod poročnikom Bergesom. Če so moštva nemške mornarice, se bodo morala internirati (omejiti na določeni kraj), kakor se je zgodilo v slučaju obeh pomožnih križark "Prinz Eitel Friedrich" in "Kronprinz Wilhelm".

Kaj pa z "Appamom"?

Glede "Appama" samega bo, če zavezna oblastva pripoznajo ladjo kot nemško pomožno križarko, dano poveljniku na izbero dvoje: dati se internirati, ali po danem odlogu za potrebne poprave in preskrbo z živežem in premogom zopet odjadrati. Zamotanejši bo vsekako položaj, če bodo oblastva ravnala s parnikom kot nemškim vojnim plenom. Potem bi šlo za popolnoma novo vprašanje, kakršno se še ni pojavilo izza izbruha vojne v zvezi z nevtralnostjo Združenih Držav. Državni urad se potem prejkone obrne za svet na nevtralnostno oblastvo, čigar odlok pa ne bo imel uradnega značaja in zato ga tudi ne bodo mogli smatrati končno veljavnim in merodajnim.

Potniki osvobojeni.

Old Point Comfort, Va., 2. febr. — Dvestoinpetinštirideset oseb, ujetih na britanskem potniškem parniku "Appam", zaplenjenem po Nemcih, je bilo nocoj obveščenih, da jim je svobodno, izkrcati se na ameriški zemlji.

Ostali potniki, vštevši nemško posadko, bodo pridržani na krovu, dokler zavezna vlada sklepčno ne odloči o njihovi usodi.

Nevarnost povodnji.

Newport, Ark., 1. febr. — Jezi in nasipi pri Rock Islandu so bili davi na dveh točkah predrti in Newport je pod vodo. Pritok narašča in prebivavci izkušajo uteči v čolnih.

St. Louis, Mo., 1. febr. — Veletok Mississippi je narastel tukaj danes na 31,2 čevlja. Temperatura se je znižala od včeraj za 10 stopinj.

Big Murdy River je stopil čez svoje bregove in poplavil strojnico Murphysboro Water & Light Co. Promet pocestne železnice je ustavljen. Mesto je v temi.

Prebivavci nižjih mestnih delov so utekli. Kraji v dolini reke Big Murdy so brez vsake ognjegasne zaščite.

Davenport, Ia., 1. febr. — Živo srebro je padlo tu davi na ničlo in Mississippi silno narašča. Vendar se ni bati povodnji, dokler ne nastopi topel dež.

Bombaž in vojna.

Washington, D. C., 31. jan. — Tri milijone bal ali butar bombaža so porabili v izdelavi streliva med zadnjim letom.

J. A. Stuart, veščak v bombažu v cenitvenem uradu, je danes povedal zborničnemu cenitvenemu odseku, da so porabili 1,000,000 bal pri izdelavi streliva v Združenih Državah in 2,600,000 bal so porabili v Evropi v vojne svrhe.

Finski ubežniki.

New York, 31. jan. — Več sto Fincev, ubeglih iz službe v ruski armadi, je dospelo semkaj danes v medkrovju danskega parnika "Hellig Olav" iz Kodanja. Med potniki prvega razreda je bil danski princ Erik, ki potuje v Edmonton, Canada, študirat kanadske načine poljedelstva.

Pred ustoličenjem nadškofa Mundeleina.

Vse priprave za počastitev novega nadpastirja chicaške škofije dogotovljene.

Pride v Chicago v torek pop.

Ustoličenje izvrši apostolski delegat Bonzano v sredo dopoldne.

Chicago, Ill., 2. febr. — Petdeset duhovnih dostojanstvenikov katoliške škofije chicaške odpotuje jutri popoldne ob 5. uri 30 minut na posebnih vagonih v Brooklyn in bo tvorilo del spremstva, ki bo obkrožalo škofa Geo. William Mundeleina, ko dospe v Chicago prihodnji torek, dne 8. febr. Naslednjega dopoldne (v sredo) bo škof Mundelein ustoličen kot nadškof chicaški po apostolskem delegatu, mgru. Johnu Bonzano iz Washingtona, D. C.

Podrobnosti predhodnih dogodkov je objavil danes Rev. P. W. Dunne v kancelarskem uradu. V družbi duhovnikov, ki odpotuje v Brooklyn jutri, bodo škofijski svetovavci, načelniki vseh verskih redov in drugi odlični duhovniki chicaški. Družba ostane v Brooklynu do ponedeljka ob 3. uri popoldne, ko škof in njegova družba odpotujejo v to mesto. Poleg chicaških duhovnikov bo kakih 100 iz Brooklyna spremljalo škofa.

V Chicagu v torek popoldne.

Posebni vlak dospe v Chicago v torek ob 2. uri popoldne, kakor je pričakovati. Izprevod se bo pomikal od vlaka do nadškofovega domovanja, 1555 North State street, a drugih svečanosti ne bo tega dne.

Med chicaškim duhovniki, ki pojdejo v Brooklyn k sprejemu po škofu Mundeleinu, so sledeči: Daniel J. Riordan, J. J. Jennings, J. Bobel, Dunne, Francis Rempe, J. Doran in F. Purcell. Ti duhovniki so vsi škofijski svetovavci. Med načelniki verskih redov bo Rev. Father Burke od reda očetov pavlistov.

Posebni vlak s škofom Mundeleinom in njegovo družbo bo na vožnji v Chicago sprejet v Laportu po odboru duhovnikov in dobro znanih lajikov chicaških.

Dopoldne 9. februarja bode škof Mundelein ustoličen kot nadškof chicaški. Tedaj bode ogrnjen v pallium, ki je znak njegove prvostolne sodne oblasti.

Slavnostna pojedina.

Po tem obredu se nadškof udeleži pojedine, ki jo prirede škofijski duhovniki. Naslednjega dne bode nadškof inštaliran kot kancelar družbe Church Extension Society of the United States v družbinih dvoranah. Dvanajst ali več škofov bo asistiralo pri tem obredu.

Potem bo slovesen sprejem v College Hallu v University Clubu in nato banket, ki ga klub priredi v Cathedral Hallu. Več nego 200 gostov je bilo povabljenih, da se udeleže sprejema in banketa, vštevši člane odbora ravnateljev družbinih, prisotne škofe, dosmrtne člane družbine, živeče v Chicagu, predsednike chicaških trgovskih organizacij in bank, železnic itd. ter predstojnike profesioniških in odgojnih združb. Toastmaster bo Edward F. Carry. Za družbin odbor ravnateljev bo govoril Richmond Dean, podpredsednik Pulman Co., in William J. Calhoun bo govoril za meščane chicaške. Nadškof Mundelein bo odgovoril.

Javni sprejem dne 13. febr.

Dne 13. februarja bo javen sprejem, ki ga prirede katoliška duhovščina in lajiki škofijski v Auditorium teatru. Načelniki raznih odborov, ki imajo v oskrbi priprave za obrede in sprejem povodom povzdige škofa Mundeleina v nadškofa, so: Thomas H. Cannon, Harry J. Powers, Clare Hartegan, James F. Kennedy, D. F. Kelly, Francis Brandecker, Wm. N. Brown, John F. Smulski, Louis J. Behan, Geo. J. Cooke, D. Carroll in D. McCann.

Konec rudarske konvencije.

Indianapolis, Ind., 1. febr. — Vsako drugo leto vrseča se konvencija združenih rudarjev ameriških (United Mine Workers of America) se je odgodila danes, da se snide v Indianapolisu leta 1918. in uradnikov rudarske združbe skrb bode zdaj, da se vpišejo v nove pogodbe načrti, ki so bili sprejeti po delegatih, zastopajočih približno 400,000 rudarjev iz okoliševtrdega in mehkega premoga.

Prihodnji korak bo skupna meddržavna konferenca operatorjev in premogarjev, ki se bo vršila v mestu Mobile prihodnji teden. Na tej konferenci se bodo izkušali dogovoriti o temeljni plačilni lestvici za Pennsylvanio, Ohio, Indiano in Illinois, ki bo tudi temelj za izdelanje plačilnih dogovorov po drugih okoliših mehkega premoga v deželi.

Dne 21. februarja se snidejo operatorji trdega premoga in rudarji v New Yorku, da se poskusijo dogovoriti o novi pogodbi, ki naj nadomesti štiriletni dogovor, ki poteče dne 31. marca.

Predsednik John P. White je naznanil, da je sklenil, biti kandidat za zopetno izvolitev v prihodnjem decembru. Uradniki se volijo po referendum-glasovanju.

Oče in trije otroci zgoreli.

Dixon, Ill., 29. jan. — John Bozan in trije otroci so zgoreli in ga. Bozan je bila resno ranjena, ko je ogenj včeraj zarana razdejal njihovo domovanje tukaj.

Nad 100 ladij vklenjenih v ledu.

Kodanjska "National Tidende" poroča iz Kristianije: Nad 100 ladij, večinoma ameriških, angleških, francoskih in nekaj norveških, je v Belem morju presenetil led in jih vklenil, tako da bodo morale ondi prezimiti. Zadnja ladja, ki je pravočasno zapustila Arhangelsk in ušla ledu, je bil norveški parnik "Modig", ki je sedaj dospel v Tromjoe. Ladja je morala prestati strahovit vihar; posadka je vsled mraza grozno trpela. Glasom nekega drugega poročila je bil vihar, ki je o Božiču divjal ob norveški obali, najljutejši, odkar pomnijo ljudje. Mnogo parnikov je ponesrečilo. Ladja se je rešila le na ta način, da je izlila v morje petrolej, ki ga je vozila. Neki obrežni parnik, ki je vozil iz Kristianije v Bergen, je imel štiri dni zamude. Nekateri parniki so imeli na sebi toliko ledu, da so morali poiskati zasilnih pristanišč.

ROJAKI IN ROJAKINJE!

Kadar pošiljate denar, imejte vedno v mislih, da je bil že marsikdo opeharjen, ker je zaupal svoje težko prislužene novce posameznikom, nepoznanim tujcem ali kaki drugi neodgovorni osebi. Dostikrat se primeri, da je kateri ociganjen, ker mora plačati previsoko ceno za evropejski denar.

Kdor pa je poslal denarje v staro domovino skozi "Amerik. Slovenca", je zdaj trdno prepričan: 1) da je denar izročil v prave roke; 2) da je denar dospel v primerno kratkem času v roke naslovniku in je bil izplačan brez odbitka, in 3) da je vplačal ob pošiljatvi za dènar pravo dnevno ceno.

Za prejeti denar je naša družba odgovorna z vsem svojim premoženjem. Člani naše družbe so znani slovenski veljaki, ki posedujejo mnogo več premoženja, kot marsikatera banka. Bodite torej prepričani, da je denar, ki ga pošljete skozi "Amer. Slovenca" popolnoma na varnem in bo tako sigurno izplačan naslovniku, kakor da ste mu ga osebno vročili.

Mi imamo **najboljšo zvezo**, po kateri pride denar **najzanesljivejše** in se izplačuje **najtočneje.**

Mi garantiramo vsako pošiljatev.

V stari domovini izplača denar c. kr. pošta **potom c. k. poštne hranilnice na Dunaju ali v Budimpešti, ali potom Prve Hrvatske Štedionice u Zagrebu.**

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

* * *

5 kron pošljemo zdaj za.....$ .85
50 " " " " 6.90

100 KRON ZA $13.50

500 kron pa za $67.50

Pri teh cenah je poštnina že vračunana. Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za najnižjo ceno, da Vam prihranimo denar. Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek,
Joliet, Illinois.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 2. febr.—Predsednik Wilson se je peljal skozi Joliet včeraj (torek) dopoludne in nad pettisoč ljudi ga je pozdravilo z veselimi vzkliki. Posebni vlak, ki je vozil predsednika, je dospel na zvezni kolodvor točno ob 11. uri. Svarilna lokomotiva je vozila pred njim deset minut. Tritisoč šolskih otrok, s srednješolsko godbo na čelu, je paradiralo na postajni platformi, ko je vlak vozil skozi. Vozil je vlak počasi, da se je skoraj ustavil. Predsednik se je pokazal na zadnji platformi svojega zasebnega voza, ko je slišal veselo vzklikanje moških, žensk in otrok. Smehljal se je ženskam, ki so poskušale doseči njegovo iztegnjeno roko. Na otroke, ki so plezali čez medeno ograjo njegovega vagona, je imel predsednik obrnjeno svoje oko in samo peterim moškim je stisnil roko. Njegov zasebni tajnik, Joseph P. Tumulty, se je zaman boril proti navalu "mladu Amerike". To je bil "otroški dan" za predsednika.

Množica ljudi se je začela zbirati na kolodvoru že okoli 10. ure. Mnogo prej, nego je svarilna lokomotiva šla skozi postajo, so bile postajne platforme že prenapolnjene. Številni policisti so se zaman trudili, očistiti tire ljudi. Šele potem, ko je množica zagledala posebni vlak, se je umeknila s tira.

Predsednik je le enkrat izgovoril "delighted". To je bilo, ko so neko deklico dvignili visoko nad glave ostalih ljudi, ki so pritiskali proti njemu. Naslonil se je čez ograjo in stisnil deklici ročico. "Mama!" je vzkliknila deklica s prestrašenim glasom, a glasno dovolj, da jo je predsednik slišal, "predsednik mi je stisnil rokico." Nasmehljal se je in ji pomignil z roko.

Da bi kaj povedal, ni imel priložnosti. Nekdo mu je skočil stisnit roko, in zavalovilo je po celi postajni platformi. Vsakdo je poskušal priti do njega. Le malokaterim se je posrečilo. Neki deček, ki se ni mogel preriniti v bližino, je svojemu razočaranju dal duška z vzklikom: "No, saj sem te videl v Washingtonu." Predsednik Wilson se je zasmejal nad tem dovtipom.

Vožnja posebnega vlaka iz Chicaga v Joliet je bila zmagoslavna. V vsakem mestecu in selu so bili razvrščeni ob tiru šolski otroci z ameriškimi praporci in so glasno pozdravljali vlak. Nikjer se ni ustavil. Predsednik Wilson se ni nikdar pokazal na platformi, dokler ni dospel v Joliet.

Njegov včerajšnji prihod v Joliet je bil različen od prihoda pred štirimi leti, ko je bil newjerseyski učitelj kandidat za demokratsko nominacijo za predsednika. Takrat ga je sprejel John F. Quinn, sedaj poštar; takrat ga je le par sto ljudi poslušalo, ko je govoril na stopnicah sodne hiše; takrat ga je predstavil mr. Meers kot "prihodnjega predsednika Združenih Držav". Včeraj pa se je zbralo k sprejemu nad 5,000 oseb, čeprav je bilo šele par ur pred prihodom vlaka naznanjeno, da se predsednik samo pokaže na platformi. Vesela vest se je razširila po mestu naglo kakor blisk in ves Joliet je vedel o predsednikovem prihodu ob 11. uri.

Vse upanje, da se ustavi v Jolietu, je razpršila zadnji teden brzojavka, da predsednikov potni načrt ne obsega vožnje skozi Joliet. Včeraj zjutraj pa je prišla vest, da pojde posebni vlak iz Chicage v Des Moines po Rock Island železnici in župan Barber je takoj brzojavil tajniku Tumultyju prošnjo, naj se ustavi nekaj minut v Jolietu. Tajnik je brzojavil nazaj, da bo predsednik z veseljem pozdravil Jolietčane z zadnje platforme vlaka. Po prejemu tega odgovora je župan Barber takoj obvestil vse šole in klube in hotele, da se predsednik ustavi v Jolietu. In zbrala se je na kolodvoru množica šolskih otrok in moških in žensk, skupaj nad pettisoč oseb, da pozdravijo predsednika. In pozdravljali so ga z vzkliki: "Hello, Wilson!" "Hello, Mr. President!" "Good boy, Woody, old boy!" itd. In predsednik je odzdravljal, namigavajoč z roko.

Na stotine jolietskih žensk pa je bilo razočaranih, da niso videle gospe Wilsonove. "The first lady of the land" se ni pokazala na platformi, ampak se je le smehljala skoz okno.

Iz Jolieta je vlak odpeljal predsednika v Des Moines s hitrostjo do 70 milj na uro.

— Izgubljena tožba. Anton Kostelc, 17 let stari rojak, je včeraj izgubil svojo tožbo za $25,000 odškodnine od National Match-družbe, ko je sodnik Hooper razsodil, da tožitelj ni predložil nobenega dokaza, da je omenjena družba kriva za njegove poškodbe. Deček je bil strašno opečen, ko je stopil na kup žvepla in fosfora blizu družbine tovarne. Kemične tvarine so eksplodirale in deček je bil hudo poškodovan. Nesreča se je pripetila dne 22. julija 1914 in odtakrat je bil deček v bolnišnici sv. Jožefa. Dečka je zastopala neka tvrdka odvetnikov iz St. Paula, Minn. Družbo sta zastopala Snapp in Heise. G. Snapp je pridobil zmago za družbo. Deček pravi, da je upravičen do odškodnine, ker ga je zvabila na kraj nesreče privlačnost barv žvepla in fosfora. Tvarina je bila blizu tovarne in izmetana iz iste. Podana bo baje nova tožba.

— Mraz zopet pritiska zadnje dni, vendar do danes še ne tako hudo, da bi živo srebro zopet spravil pod ničlo. Tudi brez snega smo še danes, ker je zadnjega pobralo nedavno deževje.

— Svojo prvo predpustno veselico priredi društvo sv. Družine št. 1 D. S. D. in sicer v dvorani stare šole sv. Jožefa v soboto 26. februarja. Za to veselico je bil imenovan poseben pripravljalni odbor. Zabava bo vsakovrstna za mlade in stare. Več o tem v društvenem dopisu na 5. strani te št. A. S.

— Pisma na pošti imajo: Basnič Andro, Krejan Marko in Oblič Mike.

Crested Butte, Colo., 27. jan. — Urednik Amer. Slovenca, prosim Vas za malo prostora v nam priljubljenem listu, da naznanim rojakom širom Amerike, kako se mi tukaj imamo. Snega imamo že pet čevljev in vsaki dan pada.

Kar se dela tiče, se ne morem pohvaliti, ker male majne delajo le od 2 do 3 dni na teden; kadar pa hudo sneži, pa ne nič po cel teden, ker je nevarno zaradi snežnih plazov.

Pretečeni teden smo imeli strašen snežni plaz nedaleč od tukaj. Plaz je bil malo širok in je pridrl s tako silo, da je vrglo iz tira dve lokomotivi in snežni plug, kakor tudi cel vlak in vsi uslužbenci so se nahajali v najslabšem položaju.

Nadalje naznanim rojakom in rojakinjam žalostno vest o smrti rojaka Jakoba Saje. Pokojnik je bil bolan samo 20 dnij. Zaposlen je bil v premogovniku. Pokojnik ni pripadal nobenemu društvu, kakor tudi ne k nobeni zavarovalni družbi. Tukaj zapušča žalujočo soprogo in osem nepreskrbljenih otrok, najstarji štirnajst let, najmlajši dva dni, ker se je rodil po očetovi smrti. Pokojnik je bil doma iz Kota, fare Semič, star je bil 39 let.

Rojaki in rojakinje, ne odlašajte časa, ker ne veste ne ure ne dneva, ko bo prišla nemila smrt, ko bo stala pri vas in boste prosili: "Ko bi Bog dal, da bi še enkrat ozdravel!" Ali žalibog, brez vsakega uspeha boste zdihovali. Ko bi rajnik le malo bil porajtal, ne bi milodarov pobirali za družino še ko je on na mrtvaškem odru ležal... Še enkrat vas opomnim, moži in žene, da ne odlašajte, ker pride ura in vam bo prepozno. Potlej se bo žena izgovarjala: "Jaz ga sem prosila, pa ni hotel iti; sem mu rekla, pa me je natolkel." No žena, nikar ne gledaj, če te on udari, nego ti glej, da bo nekaj na tvoje. Kadar ga boš lepo učila in posvetovala, ti ne odjenjaj, dokler ne bo storil, kar ga prosiš. Naj te udari, naj te natolče, ti moraš imeti skrb za društvo. Saj kateri drži kaj do svojega poštenja in do svoje družine, tistega ne bo treba goniti v društvo, ne na delo, tisti se bo sam gonil, kakor mu je mogoče. Sram naj bo vsakega onega, kateri ne pripada k nobenemu društvu. Širom Amerike moži in žene, kateri ne pripadate k nobenemu društvu, sram in špot vas naj bo. Žena je vsaka kriva, katere mož ni v društvu. Če neče zdobra, pa zgrda tako dolgo, da bo pristopil. In v slučaju bolezni ti bo hvaležen.

V sklepu pozdravim vse čitatelje in čitateljke tega lista. Tebi, ljubljeni list, pa želim mnogo novih naročnikov. In prosim vas, krščanske matere, obdržite ta list, da se bo v vsaki katoliški hiši prebiral, ker je zelo priljubljen za našo mladino.

M. Matkovič, krščanska mati.

La Salle, Ill., 31. jan. — Cenjeni urednik Amer. Slovenca! Le listu želeč pridobiti novih naročnikov, vem, da je tudi vaše geslo to. K pristopu med vaše naročnike si bi želel nekaj novic napisati, če bi mi hoteli privoliti nekaj prostora v vašem listu. Da tukaj v La Sallu smo večinoma delavci, kateri smo zaposleni večinoma pri težkih delih, to se ve. Da bi se pa norčeval delavec iz delavca, to morem prištevati kot pesek v oči. Da se pa taki prizori prigodijo, to nam priča chicaški delavski list, dasi tega delavci ne bi smeli pričakovati od delavskega lista, ki se šteje za cvet delavcev. To ne in ne. Oni, kateri pa je to priobčil, vemo dobro, kdo da je: delavec in povrhu pa še rdečkar, tisti, ki sovraži vse kar je krščanskega, tudi delavske sobrate, ki so vneti katoličani. Odkod to sovraštvo izhaja, vemo. Izhaja iz krogov slovenskega doma v La Salle. Malo mar je rdečkarjem za krščanske delavce, zlasti pa če nočejo podpirati njihovega načrta. Da pa tudi delničarje sovražijo, to je gotova resnica. Pa katere delničarje? Katoliške delničarje. Ozrite se v Proletarca in tam bodete videli, kako vam pesek v oči mečejo. Ni treba misliti, da to zadene samo ene katoličane. Mogoče, da vam "ta rdeči" pričajo, da to zadene samo ene katoličane. Tega ne verjemite. To zadene vse katoličane. In kateri boste čitali omenjeni list, sem prepričan, da boste prekinili zvezo z rdečimi prej ko pozneje in da še s takimi v eni dvorani ne boste zborovali nikjer, to vem. Da pa "ta rdeči" so zviti kot hudobni duh, to nam je tudi dokazano, ker imajo med svojimi agitatorji za delnice prodajati vedno kakega proforma-katoličana, kateri ne vidi, kako "ta rdeči" pesek v oči mu mečejo po raznih časopisih.

John Tomcha, nedelničar z rdečmi.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

(Iz "Domoljuba".)

Kako sem bil ranjen...

Anton Potokar iz Račjega sela pri Trebnjem, ki je bil ranjen na italijanskem bojišču, opisuje svoje trpljenje tako-le:

Dragi starši! Sedaj, ko imam dosti časa, Vam moram popisati, kako se mi je godilo — v bojni črti. 2. oktobra smo šli na fronto in smo bili 7 dni v ognju. Nato so nas odpoklicali, da se odpočijemo; čakali smo četrt ure za bojno črto, ter smo onim, ki so bili v ognju, nosili zvečer in ponoči menažo ter druge potrebščine. Vsak večer sem bil v prvih vrstah trikrat; bilo ni brez nevarnosti, ker so venomer brenčale krogle. Najbolj divje je streljala italijanska artiljerija 18. okt. Morali smo iti zopet v bojno vrsto, ker onih že ni bilo več; samo tuintam je še kdo ostal. Čudno, da polentar ni šel naprej. Pogled na ta prostor je bil divji. Od gozda ni bilo drugega, kakor štori. Ranjen sem bil, ko sem nesel menažo v strelski jarek. Z menoj je bil še neki drug tovariš. Ko sva se približala, so leteli šrapneli, da mi je kar sapo zapiralo. Moj tovariš je skoraj znorel. Ko sva oddala jed, sva šla v kritja. Toda, kaj pomaga, ker so bila vsa razbita. Izgrebla sva toliko prostora, da sva skrila glavo in život. Celo noč je divjal topovski ogenj. Puške sva imela pokonci postavljene, pa so jih šrapneli tako zbili, da je šel ves les proč. Proti jutru prileti šrapnel prav na najino kritje. Oba sva bila ranjena, jaz sem bil bolj nevarno. Ker sem veliko molil in Marijo klical na pomoč, me je ona varovala, da je šla smrt mimo mene. Šel sem k sanitejcem, da bi mi obvezali rane; pa čez nekoliko časa je padla granata uprav tam, kjer sem bil prej, in je vse razbila. Ko sem bil obvezan, so mi rekli, da ne bom mogel iti dalje; pa dobil sem palico, pa sem lezel naprej, seveda težko. Pozneje mi je eden pomagal, da sem prišel eno uro daleč. Tam sem ležal cel dan v baraki in bil še zmerom v veliki nevarnosti, kajti granate so padale tako blizu, da je kamenje neprestano rožljalo po strehi; a pomagati si nisem mogel prav nič. Bolelo in zeblo me je močno; vstati nisem mogel več. Še-le drugi dan so me prenesli na voz. Vozil sem se tri ure, preden sem prišel na obvezovališče, kjer so mi nogi očistili krvi in prevezali. Zvečer so nas pripeljali v Nabrežino; tam sem dobil posteljo. Mislil sem, da bom tam lahko brez skrbi; pa še tu ni bilo miru. Vsak dan je priplaval italijanski aeroplan ter je metal bombe, da se je vse treslo. Komaj sem čakal, da so me poslali naprej. 29. oktobra zvečer so nas prenesli na vlak; 30. oktobra sem bil že v Zagrebu. Tu sem ostal nekaj dni, potem pa zopet naprej na Ogrsko v Szekszard. Od tu sem Vam sporočil že večkrat, da bom kmalu ozdravel; o, pa ne bom še tako hitro. Leva noga je res že skoraj zdrava, ker je šla krogla skozi. V desni je pa krogla ostala; zadela me je gori v bedro, šla en čas po nogi in se ustavila pod kolenom. Pa tudi v stegno me je bil zadel en kamen, velik kot pol oreha; imel sem ga notri pet dni. Ranjen sem bil 21. oktobra, in sedaj 19. novembra sem šel k zdravniškemu pregledu, kjer so sklenili, da morajo izvršiti nad menoj operacijo. Iz desne noge so mi vzeli kroglo vun. To Vam povem: operirati se dati — je hudo, dokler človek ne zaspi. Potem seveda nisem nič čutil. Ko sem se zbudil, sem bil vesel, da še nikdar tako. Oči sem imel vse mokre, ker tekli so mi že zadnji trenutki. Bil sem že skoraj na onem svetu... Ko sem se zbudil so mi še nogo povijali.

Tako sem Vam malo popisal svoje glavne doživljaje v vojaškem življenju. Srčno vse skupaj lepo pozdravim.

Kakor kremen...

Da se spozna značaj našega kranjskega Janeza, posnamemo nekatere podatke iz pisem Jožefa Rus-a iz Doba (Št. Vid pri Zatičini). Bojeval se je ves čas proti Rusu. Še tam poleti je pisal staršem.

Dragi starši! Pozdravljam vse in naznanjam, da sem še živ v daljnem, hudem kraju... Bog ve, ljubi starši, če se bomo še katerikrat videli, ali nikoli. Upanje imam še vedno, da bom prišel domov, v svoji ljubi domači kraj. Ni ga dneva, da ne bi mislil na Vas. Res; tudi doma ni dosti prida, pa vendar vsak želi še enkrat mir in da bi se srečno povrnil k svojim. Odkar sem prišel tu sem, še nisem spal pod streho. Znanih fantov tukaj ni več; so mi močno prešli... To Vas prosim, ljubi moj oče, da molite za in da se nas spomnite pri vsaki molitvi, ki se bojujemo za domovino in za Vas... Zelo hudo mi je, ko se domislim na svoje domače ljudi in na rojstni kraj, kjer smo živeli skupaj v zadovoljnosti in v miru. Ali ločiti sem se moral od Vas. S težkim srcem sem Vam podal roko. Ko bi me več ne bilo, če bi izvedeli, da sem padel, prosim, prosite tudi druge sosede, da naj gredo k maši za menoj. In na božja pota pojdite, ker sem se zaobljubil, če pridem domov; ako ne, pa pojdite Vi namesto mene. Tisto pa tudi ni treba, da bi dali za eno sveto mašo, potem pa bi čisto pozabili name. Prosim, dajte vsako leto za ene dve sv. maši.

To sem Vam naročil, ker sedaj sem še živ. Bog ve, kako pride čez eno uro. V kratkem sem lahko na onem svetu. Tudi eno kapelico naredite, tam, kjer sem Vam naročil. Jaz sam se vsak dan priporočam Jezusu in Mariji, da bi me varovala in srečno pripeljala domov... Besed, ki ste mi jih govorili ob slovesu, moj ljubi oče, nisem pozabil. Rekli ste: "Na Boga in na Mater božjo ne smeš pozabiti!" — Pa tudi nisem in tudi ne bom.

Veselje nad polentarje iti...

V drugem pismu nadaljuje:

"Tisto veselje imam pa še, da bi šel nad polentarja. Bog ve, če bom uslišan. Naj vidi še Lah, kaj je kranjska kri."

Kaj vse prenese naš vojak.

Ko opisuje vojaško življenje, pravi: "Dosti fantov sem pustil na okrvavljeni zemlji; zadelo jih je sovražno orožje. Povem Vam, da sem napadal 62krat, v ročnem boju sem bil pa 26 krat; a doslej sem imel srečo, da sem se povrnil živ in zdrav iz bojev... Naši fantje so pogumni, da bo pomnil svet, kaj premore kranjska kri, če bi nas tudi nazaj ne bilo. Res veliko krvi je steklo za domovino; ali ta kri ni tekla zastonj. Ako bi bili vsi taki kot Kranjci, bi že davno ne bilo nobenega Rusa v Galiciji..."

Nato je bil ranjen. V bolnišnici na Ogrskem je opisal

bajonetni boj.

"Naznanim Vam, ljubi starši, da sem Vam poslal fotografijo, da boste videli, kakšen je človek, ko pride iz ognja ven. To so muke, da Vam jih ne morem popisati. Malo vojakov je bilo toliko časa v boju, kakor jaz. Pa srečen sem bil še zadosti. Minilo je 14 mesecev, pa sem še živ in tudi zdrav bom kmalu zopet. V Boga in Marijo mora človek zaupati, pa se srečno izhaja. Tako so letele krogle krog mene, kakor toča, a me ni nobena zadela. Dušo sem izročil Bogu, Marijo sem klical na pomoč in klical: Fantje naprej! Pa smo rinili naprej, čeprav smo bili blatni, lačni in žejni. Zavpili smo "hura!" in udarili, pa je tekla kri, da smo prišli vsi krvavi nazaj. Ko sem bil nekoč v najhujšem spopadu, me je Rus udaril s puškinim kopitam; za plačilo sem ga tako dregnil, da se je takoj zgrudil. Nato skoči name ruski praporščak ter nameri sabljo, da bi me podrl. V tem hipu mu zabode poddesetnik ob moji strani bodalo v prsi, da me je kri obrizgnila. Potem se je nadaljeval ročni metež. Obkladali smo se s puškinimi kopiti in udrihali, kakor je kdo mogel. Ruse smo pognali v beg. Mrličev je bilo, kakor snopja za ženjicami. Jaz sem srečno prišel ven tudi iz tega ognja...

To sem omenil samo povrhu; več bom povedal, ko bom prišel domov...

Oče-vojak — svojim otrokom.

Ivan Kamin iz Dolenje vasi pri Čatežu piše svojim domačim sledeče pismo:

Ljubi moji!

Vem, da Vas skrbi, kako je z menoj; zato Vam pošljem nekoliko vrstic. Do danes sem še zdrav, hvala Bogu, zanaprej ve le eden, namreč Bog, kaj še vse pride. Preden kaj več, Vas vse pozdravim po najsvetejših srcih ter zopet prosim, molite zaupno in veliko, ker sila je velika. Pojdite kaj na Zaplaz zahvalit se v mojem imenu Mariji, da me tako milostno varuje. Prosite jo, da me še nadalje varuje, ker več mojih najdražjih prijateljev je že padlo. Jaz hočem biti Mariji hvaležen in jo častiti vse žive dni in tudi Tebe, ljuba žena, in Vas, mili moji otroci prosim, častite Marijo in jo prosite v vseh slučajih zaupno. Lil je dež in sovražnik je streljal noč in dan na nas; prosil sem Marijo, naj me zagrne s svojim plaščem, in angela varuha, naj me brani s svojimi peruti. Hvala Bogu! Ostal sem zdrav. Sicer ne vem, kaj me še čaka, vendar upam, da me moja Mati ne bo zapustila. Prenašati hočem vse voljno za pokoro in Bogu v čast. Prejemajte svete zakramente ter sveto obhajilo tudi zame. Srce mi nepopisno hrepeni, da bi bil zopet tako srečen, in da bi se mogel udeležiti svete večerje, pri kateri se Kristus uživa. Ali meni je sedaj nemogoče, Vam je pa lahko. Torej nikar ne zamudite nobene priložnosti! Ljubi moji otroci! Prosim Vas, bodite pridni; varujte se greha. Poglejte, koliko pokoro nalaga božja Previdnost zaradi greha narodom že na tem svetu. Ako boste živeli po veri, boste ljubi Bogu in po smrti brez strahu stopili v večnost ter prejeli zasluženo plačilo. Potem pa ne bo več žalosti, ne solza in ne bolečin, ker prejšnje je minilo; tako beremo v sv. pismu. Pozdravim Tebe, moja žena, srčno, tako tudi ljube otroke, očeta, vse prijatelje in znance moje. Izročim Vas vse v varstvo presvetega Srca Jezusovega ter Vam zakličem: Jezus in Marija naj bosta Vaša tovariša v celem življenju in ob smrti. Amen! — Ves Vaš Ivan.

— Presiče, žive ali očiščene, kupite po nizki ceni v mesnici J. C. Adler Co. Bluff & Exchange Sts., Joliet, Ill. Chicago tel. 101. — Adv.

Ali kašljate?

Ako kašljate, odpravite vaš kašelj! To lahko storite, ako vzamete

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balzam za pljuča) ob pravem času. Poskusite ga zoper kašelj, prehlad, hripavost, vnetje sapnika, davice ali oslovski kašelj. Je namenjen za otroke in za odrasle.

Cena 25c in 50c v vseh lekarnah.

Vedno je kašljal.

"Hudo sem se prehladil, ter sem vedno kašljal," piše Mr. W. Woloszyn, Weirton, W. Va ", in kadar sem pil mrzlo vodo, so postali napadi bolj hudi, in ker sem delal v tovarni pri silni vročini, sem moral piti veliko vode. Čital sem o Severovem Balzamu za Pljuča in ko sem porabil eno samo steklenico za 25c je kašelj popolnoma prenehal in sedaj sem zdrav."

Bolečine v prsih,

in razne druge bolečine se lahko odpravijo z nadrgnjenjem delov s **SEVERA'S GOTHARD OIL** [Severovo Gothardsko Olje]. Je to mazilo velike tešilne vrednosti. Cena 25c in 50c v vseh lekarnah.

Severov Almanah za Slovence

za leto 1916 se sedaj lahko dobi v lekarnah ali od nas. Zagotovite se, da dobite svezek ter ga imejte vedno pri roki skozi celo leto.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preds.
CHAS. G. PEARCE, kašir

NAŠA ZALOGA

barve, varniša in stenskega papirja

je najpopolnejša

Pri nas dobite "Ready Mixed" barvo galon po ---------- $1.15

IN $1.35 DO $2.00

Varniš $1.35, $1.50 do $5.00

Stenski papir po 2½c roll in več

Izplačalo se vam bo, da se oglasite pri nas za barve in stenski papir.
Vabimo vas, da nas posetite.

Hansen-Petersen Co.

503 Cass St., blizu Scott Street JOLIET, ILL.

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Kaplan Matej Kozelj umrl. V Dobrepoljah je dne 29. dec. po kratki bolezni umrl ondotni kaplan č. g. Matej Kozelj, rodom iz Tunjice pri Kamniku. Služboval je v Velikih Laščah, kjer je zgradil Društveni dom, v Ribnici, na Krki in slednjič v Dobrepoljah. Pogreb bo dne 31. decembra ob 10. uri dopoldne v Dobrepoljah. Bil je vrl ljudski organizator.

— Umrl je v Kranju na božični dan cerkveni slikar Matija Bradaška. Rojen je bil leta 1852. v Lučni pri Gorenji ter se učil kiparstva pri Štefanu Šubic (očetu Ivana in Jurija) v Poljanah, potem se pa izključno posvetil slikarstvu. Njegove najboljše slike se nahajajo v mestni župni in rožnovenski cerkvi v Kranju, v cerkvah na Primskovem, Predosljih in Čadramu na Štajerskem.

— Izgube 17. pešpolka. Mrtvi: Franc Dremelj, Dragomelj, 1883, Ignac Javoršek, Domžale, 1889, Fr. Križnik, Štajersko, 1893, Josip Kos, Št. Florjan, 1894, Jožef Jureš, Stara cesta, 1893, Anton Kos, Št. Rupert, 1892, Fr. Jakše, Orehova vas, 1886, Alojzij Weber, Gotenica, 1895, Franc Mohar, Stara loka, 1883, Janez Silic, Sv. Krištof, Celje, 1894, Janez Golobič, Semič, Černomelj, 1888, Mihael Zidar, Novo mesto, 1889, Fr. Vavpotič, Dolenje, Ptuj, 1894, Janez Slivnik, led, 1885, Karel Petek, Kohlsdorf, Štajersko, 1895, Jurij Podpečan, Konjice, Celje, 1894, Mat. Mrak, Poljane, 1888, Janez Jenko, Smlednik, Egidij Barle, Kamnik, 1891, Franc Borštner, Zgornji Tuhinj, 1886, Emil Cegnar, Trst, 1896, Janez Dornik, Cerklje, Dol., 1888, Alojzij Prek, Dobrava, Ljubljana, 1884, Franc Kos, Gorje, 1896, Anton Radenšek, Boštanj, 1895, Janez Kalan, Žminec, 1877, Franc Kveder, Prevoje, Kamnik, 1873, Anton Kutnar, Bukovica, Litija, 1896, Karel Leskovec, Postojna, 1897, Janez Sodnikar, Medvode, 1895, Josip Krampelj, Lužarji, Kočevje, 1894, Josip Mert, Št. Janž, 1895, Fr. Eržen, Oselica, Kranj, 1893, Anton Fatur, 1893, Janez Staidoher, Banjaloka, 1895, Anton Podbenšek, Desklje, Gorica, 1894, Janez Sršen, Trst, 1886, Albino Rizzoli, Cioso, Tirolsko, 1876, Anton Peterka, Moravče, 1883, Alojzij Znidaršič, Bučka, 1893, Josip Debevec, Borovnica, Ljubljana, 1881, Janez Rojec, Zg. Šiška, 1868, Matija Slovše, Sv. Kunigunda, 1894, Andrej Meglič, Studenec, 1895, Josip Jankovič Šmarjeta 1878, Janez Marn, Litija, 1875, Matija Šraj, loke, Alojzij Ušlakar, Predoslje, 1892, Alojzij Pavlič, Kamnik, 1894, Josip Smaila, Lovrana, 1886, Alojzij Tičar, Bučka, 1886, Fr. Urh, Javorje, Kranj, 1897, S. Tieberger, Pulj, 1890, Alojzij Modic, Mirna, 1895, Ed Čyžek, Toplice, Češko, 1890, Franc Ravnikar, Črni vrh, Ljubljana, 1892, Josip Hudolin, Sodražica, 1898, Josip Hrovatin, Sežana, 1897, Ivan Balon, Čres, 1876, Anton Jekuš, Boštanj, 1892, Jakob Vovnik, Preddvor, 1895, Marij Taragnizg, Pazin, 1897, Fr. Leskovec, Želimlje, 1879, Fr. Lakner, Mozelj, Kočevje, Lovrenc Medica, Št. Peter, Postojna, Josip Majzelj, Metlika, 1896, Janez Nowak, Soča, 1886, Janez Žičkar, Cerklje, Krško, 1889, Miha Novoselj, Sv. Nedelja, Samobor, 1887, Mihael Šabac, Št. Mihael, Postojna, 1892, Anton Pahor, Vojnice, Sežana, 1897, Ivan Balon, Črez, 1876, Anton Dobre, Sorica, Anton Klemenčič, Lokvica, 1895, Anton Prusnik, Moste, 1895, Janez Ivanič, Hrenovice, Josip Mrvar, Šmihel, Stopiče, 1892, Janez Župan, Križ, Kranj, 1897, Alojzij Osredkar, Polhov gradec, 1896, Matija Kadunc, Grosuplje, 1893, Janez Holzman, Remšnik, Slov. gradec, 1894, Andrej Železnikar, Želimlje, 1894, Josip Krmičar, Senčur, 1893, Andrej Gašperin, Begunje, 1894, Janez Zavec, Ptuj, 1893, Jakob Arh, Srednja vas, 1871, Anton Gorenc, Šmarjeta, 1895, Jakob Jereb, Krtina, 1895, Jakob Štimec, Osilnica, 1895, Janez Albreht, Poljane, 1891, Matija Babnik, Šmarje, Ljubljana, 1896, Josip Schweinzer, Deutsch-Landsberg, 1892, Janez Ciuha, Dobrava, Ljubljana, 1893, Martin Lesar, Bučka, 1887, Josip Debevec, Ratež, Brusnice, Vincenc Slatnar, Križ, Kranj, 1892, Janez Košnik, Predoslje, 1895, Anton Baznik, Sv. Križ, Krško, 1875, Jožef Pavlin, Kranj, 1891, Janez Golob, elje, 1893, Josip Wohlgemut, Stara Loka, 1879.

— Odvetnik dr. Jos. Lovrenčič, c. kr. nadporočnik, je dodeljen c. in kr. vojnemu sodišču v Stanislavovu v Galiciji.

— Na bojišče kot slikar se je podal slovenski slikarski umetnik Vavpotič.

— V ruskem ujetništvu je učitelj Rajko Božič iz Mengša.

— Padel je pri Zabrežu v Srbiji vojak črnovojniškega polka št. 27 Jožef Derganec.

— Ponesrečeni vojaki. Ubil se je 26. dec. na Kodelijevem neki vojak. Pri Postojni je vlak zadel ob nekega črnovojnika, ki je stražil progo, ter ga s tako silo vrgel s tira, da je bil takoj mrtev.

— Radeckijev veteran. Dne 23. dec. v Ljubljani umrli oficijal južne železnice v pok., 85letni Ivan Tonsern se je leta 1848-49. kot kadet 9. lovskega bataljona udeležil bojev v Italiji pod maršalom Radeckijem.

— Iz ruskega ujetništva. Matija Valenčič, doma iz Male pristave št. 20, piše svojim sorodnikom iz ruskega ujetništva sledeče: Dragi mi! Jaz sem zdrav. Drugače mi gre bolj slabo, hrana je vedno slabša in manj kot od začetka. Posebno slabo imamo stanovanje in zraven še veliko premajhno za toliko moštva. Postelje in odeje sploh ne poznamo. Pomanjkanje je čedalje večje tudi obleko, perilo in obuvalo, ker naša obleka je že slaba in čedalje slabša.

— Laški zrakoplov nad Postojno. Iz Postojne se poroča: Dne 28. dec. okoli pol ene popoldne nas je obiskal laški zrakoplov. Vrgel je več pšic na naše mesto, na kolodvor in neke privatne zgradbe. Rezultat je bil grozen! Pri tem zračnem napadu je namreč izgubila svoje življenje koza železničarja Dolenca.

— Praporščak Emil Žan padel. "Sl." z dne 29. dec.: Z bojišča prihaja prežalostna vest, da je že nekaj tednov pogrešani praporščak 17. pešpolka učitelj na Viču g. Emil Žan mrtev. Z žalostjo beležimo to vest, ki bo gotovo pretresla vse, ki so poznali tega vrlega, delavnega našega učitelja. Domovina junaku ohrani hvaležen spomin!

— Sovražna granata je končala življenje na italijanskem bojišču nadepolnemu mladeniču Maksu Malu, bratu muz. adj. dr. Jos. Mala in svaku šol. voditelja J. N. Jegliča. Pokopan je v Rubijah pri Gorici.

— Zabijanje žebljev v "Brambni ščit" se je vršilo za III. mestno deško ljudsko šolo dne 15. decembra 1915 po končanem popoldanskem pouku. Zabijanja so se udeležili vsi učenci te šole pod vodstvom svojih učiteljev. Vsak učenec je prejel po zabijanju v spomin mali listek z "Brambnim ščitom".

— Padel je na goriški fronti c. kr. profesor na ljublj. višji realki g. J. Brueckl.

— Iz laškega ujetništva se je oglasil enol. prostovoljec, tehnik Jernej Verhunc, doma iz Praš na Gorenjskem. Nahaja se v Ostuni di Lecce v južni Italiji.

— Težave z dovozom moke. Z dne 20. dec.: Ljubljana je navezana večinoma na dovoz ogrske moke. Zadnji čas je ta skoraj docela izostal. C. kr. vlada pomaga mestni aprovizaciji za silo na ta način, da ji nakazuje po nekaj vagonov moke iz domačih mlinov in iz takozvane "železne zaloge". Upanja je malo, da bi skoraj prišlo kaj več moke iz Ogrskega. Izvršujejo se le ona naročila, ki so bila podana že zgodaj in pravočasno. Večina mest je slabo preskrbljena z moko, le Gradec je ima menda do konca januarja. Nekaj mest si tudi že pomaga z rumunsko moko. "Žitni prometni zavod" pa naročil za moko iz zadnjega časa sploh več ne sprejema. — Dolžnost "Žitnoprometnega zavoda" v Ljubljani bi bila, pravočasno preskrbeti, da dobi Ljubljana dovolj moke.

— V ruskem ujetništvu je umrl 26. avgusta težko ranjeni Ivan Obrekar iz Ljubljane.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil po 10 mesecih Alojz Bregar iz Save pri Litiji.

— Umrli so v Ljubljani: Rade Rafaelovics, pešec; Marijan Zuzul, pešec. —Karol Bervar, sin mizarja, 1 leto. — Jera Kastrun, tovarn. delavka, 60 let.— Leopold Soklič, čevljarski pomočnik, 46 let. — Frančiška Kucler, delavka tob. tovarne, 25 let. — Mihael Avman, kurjač državne železnice v pok., 57 let. —Anton Griesbacher, posestnik, 66 let. —Janos Szanyi, honved; Ivan Vranješ, pešec; Andrej Parobek, honved; Franc Horak, pešec; Andrej Csstven, pešec. — Frančiška Lesjak, perica, 48 let. — Alojzij Korošec, občinski ubožec, 38 let. — Franc Rus, sin posestnika, 30 let. — Uršula Košir, delavka, 73 let.

— Požar. V nedeljo 12. dec. je pogorelo v Davči št. 40 pri Javorju, popoldne ob 3. uri, ko je gospodar prišel domov od maše. Zgorela je hiša in gospodarska poslopja, vsa obleka in vse žito, rešili so edino le živino. Škode je okoli 10,000 K, zavarovan je za 1400 K pri Vzajemni zavarovalnici. Zažgali so otroci-pastirji. Dva sina sta v vojski. Reveži so usmiljenja vredni in podpore potrebni.

— Umrl je v Ljubljani vpokojeni oskrbnik tovarne železa g. Jan. Kokalj, star 81 let.

— Žalostna smrt. Sredi dec. so opazili sosedje 78letnega Antona Mladič iz Žužemberka, da se iz njegove zaprte hiše močno kadi. Ko so odprli hišna in sobna vrata, so videli, da je bilo pohištvo v ognju, Mladič pa je ležal ves ožgan mrtev na postelji. Ogenj so kmalu pogasili. Mladič je najbrže z gorečo pipo v ustih zaspal, nakar je padel iz pipe žareč pepel in vžgal posteljo.

— Umrl je v Kostanjevici gospod Franc Rueh, posestnik in klepar, veren katoliški mož in oče gosp. inženerja Rueha. Njegov naslednik, sin Karol, je umrl na bolezni, zadobljeni na gališkem bojišču.

— Umrl je dne 25. decembra gosp. Josip Kapš star. iz Prelesja, občina Stari trg; bil je nad 20 let občinski odbornik in I. svetovalec, pristaš tudi S. L. S. dober kmet in prvi vinorejec v Poljanski dolini, močno spoštovan in priljubljen povsod. Vsa okolica želuje po njem, kajti nastopil je možko pri vsaki stvari ter bil odločen za resnico in se posebno boril za pravico ob času volitev.

— Umrl je 30. dec. v Konjušni ulici v Ljubljani g. Ivan Titz, kotlarski mojster, star 76 let.

— Umrla je v Monakovu gospodična Alica Schmalz, učiteljica na ljubljanski mestni dekliški ljudski šoli, stara 36 let.

— Umrli so v Ljubljani: Silva Bizjak, sirota, 3 leta. — Leon grof Auersperg, grajščak, majoratni gospod na Turjaku, 72 let. — Ema Slatner, šolska učenka, 16 let. — Fran Sedej, mestni delavec, 45 let. — Ivan Brodar, tob. tov. klepar, 45 let. — Ivan Draksler, bivši tesar-hiralec, 65 let.

— Št. Rupert. Nesreča v gozdu. V Kostanjevici je drevo ubilo hčer posestnice Frančiške Sladič 18letno Francko in pa hlapca. Spodžagala sta bukev, pa je padla nanju in bila sta takoj mrtva. — Čez 1 leto dnij je pisal iz Ruskega vojak Jožef Janušek, ki je bil že davno proglašen za mrtvega, svoji ženi na Ravnik. Veselje žene je bilo pač veliko! — V občini Št. Rupert je dosedaj mrtvih vojakov do 15. Med zadnjimi je umrl v bolnici pri Ptuju Pelegrin Florjančič. Z doma pa je vseh mož do 500. V laškem ujetništvu sta Kos iz Mal. Civnika in Jože Brcan iz Homa. Na Ruskem jih je pa veliko.

—Umrli so v Ljubljani: Jakob Bevc, gostilničar, 44 let. — Ivan Belič, domobranski pešec. — Josip Poeschl, državne železnice sprevodnik, 48 let. — Marija pl. Boischetta, zasebnica, 73 let. — Ivan Švajgar, delavec pri električni cestni železnici, 45 let. — Galinka Kovač, hči šolskega sluge, 2 meseca. — Vincenc Štefančič, sin uslužbenca "Katoliške tiskarne", star 2 leti. — Mirko Pupis, uradnikov sin, 10 let in pol. — Konrad Rebolj, poljski dninar, 40 let. — Katarina Adamič, učiteljeva vdova, 61 let. — Albina Piškur, rejenka, 4 mesece. — Alojzij Ves, hiralec, 77 let. — Marija Umnik, žena skladiščnega paznika, 32 let. — Jakob Gantar, postiljon, 42 let.

ŠTAJARSKO

— Smrtna kosa. Umrl je v Gradcu mestni tesarski mojster Jožef Fekonja, star 50 let. — Umrla je 23. dec. v Zapužah gospa Jožefa Stroj. — Umrl je v Zaklancu dne 24. dec. tamošnji cerkovnik Anton Smrtnik, dober soprog in skrbni oče devetih otrok.

— Gostilne v Gradcu zapirajo od 1. januarja dalje ob 11. uri ponoči, kavarne ob pol 1. uri ponoči.

— Umrl je v mariborski bolnici infanterist bos.-herc. pešpolka Milan Stupar. — V bolnici v Gradcu je umrl Martin Slapšek, nadučitelj na Reki pri Leškem trgu.

— Omejitev plinove in električne razsvetljave v Gradcu. V Gradcu se je ukazalo, da sme v stanovanjih goreti le ena plinova luč. Kuriti in kuhati se s plinom sme le v stanovanjih, ki nimajo peči ali ognjišč. V kavarnah in gostilnah ne sme goreti plinova luč čez 9., v trgovinah pa ne čez 7. uro zvečer. Plin se ne sme vporabljati za zunanjo razsvetljavo trgovin, izložb in za reklamo.

— K smrti prof. Bezenška. Piše se "Slovencu": V št. 284 Vašega cenj. lista str. 3 berem danes, da je rajni g. profesor Ant. Bezenšek rodom iz Bukovja blizu elja. Blagovolite to popraviti v toliko, da je bil pokojnik res rojen 15. aprila 1854 v vasici Bukovje 5, župnija Frankolovo, iz ugledne kmečke hiše "Pintarjeve". Njegov oče Tomaž, ki je umrl šele pred 4 leti, star 85 let, je bil nad 55 let ključar frankolske farne cerkve. Pokojnik je bil lep vzgled krščanskega vernega moža. Ni se sramoval moliti odkrit angelskega češčenja ali biti ob dneh Gospodovih sredi med svojimi preprostimi rojaki pri sv. maši in večernicah. Svojemu očetu je podaril krasen marmornat grobni kamen in ob tej priliki, 8. sept. 1911, govoril svojim rojakom prelepe besede, polne krščanskega duha, da bi jih duhovnik ne mogel lepših. Težko nas je zato zadela novica o njegovi smrti. Saj je bil veliki naš rojak in smo izgubili ž njim moža, na katerega smo po pravici bili ponosni. Zato večen mu spomin med njegovimi rojaki!

— Odlikovanja. Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belordečem traku je dobil vojni kurat 87. pešpolka Marko Krajnc. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil poročnik 7. polj. top. p. Oton Schaller. Najvišje zahvalno priznanje je dobil nadporočnik 2. bos. herc. p. dr. jur. Josip Sajovic. Srebrn zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja, tit. narednik Ivan Žurman, pri evid. oskrb. skladišču v Gradcu.

— Umrl je v Sevnici kadet učitelj M. Križman.

— Umrl je v Gradcu c. kr. poštni poduradnik J. Hočevar.

— Ponesrečeni infanterist na postaji Poličane, ki ga je vlak povozil 8. dec. se je pisal Franc Rupnik.

— Na soški fronti je padel gostilničar Karol Legwart iz Celja.

— Tri smrtne nesreče na železnici. Na postaji v Poljčanah je skočil z vozečega vlaka neki vojak 87. pešpolka in bil povožen. — Na progi Slovenjigradec-Poličane so našli povoženega berača Antona Wohlgemuth. — Na pragerski postaji je povozil vlak črnovojniškega delavca Antona Pušnik iz Maribora.

— Umrla je gospa Marija Kuster, roj. Potočnik.

— Nesreča v gozdu. 37letnega delavca Petra Knez iz celjske okolice je v gozdu pri sekanju zadelo padajoče drevo tako nesrečno, da je na poškodbi umrl.

— Na kozah je obolel v Celju nek vojak, v Radgoni je pa na tej bolezni umrl nek 13. dec. oboleli vojak.

— Nagloma je umrl v Mariboru kamnoseški mojster Karol Kociančič, star 50 let.

— Štajerski Slovenec v bosanski deželni službi. Skupni finančni minister je imenoval našega rojaka Vladimirja Lipold za ravnatelja salin in predstojnika salinske uprave v Kreku v Bosni. Vladimir Lipold je bil dosedaj ravnatelj in predstojnik rudarske uprave v Zenici.

— Poslanci hrvatsko-slovenskega kluba so imeli 16. dec. v Mariboru posvetovanje, na katerem so obravnavali sedaj pereča politična, narodna in osobito gospodarska vprašanja.

— Sestra srbskega kralja umrla. V Birkfeldu na Štajerskem je umrla 7. dec. vdova odvetnika dr. Prescherna, sestra srbskega kralja ravno eno leto po smrti njenega moža.

— Odlikovani usmiljenki. V Slovenjegraški bolnišnici sta bili odlikovani s srebrno svetinjo "Rdečega križa" z vojnim okraskom usmiljenki častiti sestri Genovefa Mesaretz in Florina Neža Bezjak.

— Proračun graške občine izkazuje primanjkljaja 1,378,162 kron.

KOROŠKO.

— Kadet Franc Aprissnig je bil 25. novembra težko ranjen na Vrhu sv. Mihaela. Obležal je pred vrsto čez noč, pa ker so se naši malo umaknili, ne vedo, kaj je bilo potem ž njim. Morebiti je na Laškem težko ranjen ali pa je umrl.

— Zastavo koroškim prostovoljnim strelcem namerava pokloniti koroško ženstvo. V to svrho je izdala poziv grofica Marija Lodron.

— Župnik Kassl umrl. Č. g. Leopold Kassl, župnik v Brezi pri Celovcu, je dne 19. dec. ob 2. uri popoldne v deželni bolnici v Ljubljani umrl. Pogreb je bil 22. decembra popoldne ob pol 4. uri k Sv. Križu v Ljubljani.

— Umrl je v celovški bolnišnici pijonir Karel Golja, star 28 let, doma iz tolminske okolice.

PRIMORSKO.

— Iz Solkana, 5. dec. Pretečeno sredo so streljali sovražni topovi zopet v našo občino. Pred svojo hišo sta se sončila gospod in gospa Pfeffer. Naenkrat prileti sovražna granata, gospoda naenkrat ubije, gospo pa smrtnonevarno rani. Gospo so nesli v bolnišnico, a je že medpotoma umrla. Gospod je bil že čez 80 let star, rodom je bil Alzačan in je živel več časa tu kot zasebnik, gospa tudi priletna je bila Goričanka. Oba sta bila zelo dobra in verna katoličana. Oblokarjeva hiša v ulici pl. Sočebrana je vsled granat popolnoma pogorela, enako tudi hiše Peligrinova v ulici Sv. Ane. — Zadnje dni je tu mirno.

— Umrl je na otoku Čresu v Istri umirovljeni profesor pripravnice v Kopru Iv. Milohnič.

— Lokavec (Goriško). Umrl je tukaj župan g. Ernest Čibej. — Na en dan sta umrli mati in hči: Frančiška in Leopolda Črnigoj iz Polic. Skupaj sta bili tudi pokopani. Res hud udarec za ostale!

— Iz italijanskega ujetništva se je oglasil zopet gospod Ivan Stolfa, volčjegrajski rojak, vikar v Trnovem pri Kobaridu. Pisal je svojemu prijatelju ravnatelju g. Antonu Lebanu v Komnu. Pismo je datirano iz Candide 26. novembra 1915, a v Komen je došlo dne 13. decembra. V pismu pripoveduje med drugim: Lebanovo pismo od 28. oktobra 1915 je prejel dne 24. novembra. To pismo, ki je bilo pisano v nemščini, je došla tja, očetovega — slovenskega pa ni prejel! Večkrat je pisal domov na Volčjigrad, a vedno brezuspešno, ker so se pisma baje — poizgubila! Nadeja se zdravja in čimprejšnjega svidenja. Italijanska vlada mu plačuje 80 centezimov na dan in ravno toliko sestri Mariji. Stanuje v privatni hiši. Drugače bi bilo dobro, pogreša pa peči. Tam je mnogo žita, kostanja in drobnice, ovac in koz. Klima je mila, ljudstvo prijazno. Prosi, naj se vsebina pisma sporoči njegovemu očetu in sorodnikom. — Candida je mesto v spodnji Italiji pod Vezuvom. Naslov je: Ivan Štolfa, župni vikar, Candida (Avellino). V vojnem ujetništvu v Italiji.

HRVATSKO.

—Bivši predsednik hrvaškega sabora umrl. Iz Zagreba poročajo: Bivši dolgoletni predsednik sabora Vaso Jurjevič je 27. decembra tu umrl v starosti 71 let.

— Kip generala Boroeviča na konju. Iz Zagreba, 27. dec.: Profesor Frangeš-Mihanovič v Zagrebu je te dni razstavil v svojem ateljeju dela, ki jih je prinesel s svojega prvega potovanja na jugozapadno fronto. Razstavo so obiskali nadškof dr. Bauer in več vojaških dostojanstvenikov. General pl. Boroevič je poslal te dni prof. Frangešu večjo zbirko italijanskih šrapnelskih obročev, iz katerih se vlije generalov kip, predstavljajoč ga kot jezdeca.

— Dvotirna proga Karlovac—Ogulin. List "Eisenbahn" poroča: Kakor je znano, je proga Budimpešta—Reka državne železnice enotirna. Z zgradbo proge Ogulin — deželna meja blizu Knina (ogrsko-dalmatinska železnica) in z otvoritvijo proge Karlovac —deželna meja blizu Metlike se more pričakovati v skorajšnji bodočnosti neposredno črto iz Ljubljane čez Bubnjarci—Karlovac — Ogulin — Knin do Splita. Zaradi mogočnosti takega neposrednega prometa je upati, da promet zelo naraste, ter se ne bo mogel razvijati na onem delu proge Karlovac—Oštarije, vsled česar se mora imenovani del proge pretvoriti v dvotiren. Otvoritev drugega tira se otvori javnemu prometu najbrže istočasno, ko bo dograjena ogrsko-dalmatinska železniška proga.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO.

Denarnega prometa koncem l. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON. VLOGE znašajo nad 44,500.000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.

Vložen denar obrestuje po

4½ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANKI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobi Vaš denar.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

6.	febr.	Nedelja	Rotija, Amand.
7.	"	Pondeljek	Romuald, Rich.
8.	"	Torek	Janez Mat. Juv.
9.	"	Sreda	Apolonija, Cir. Al
10.	"	Četrtek	Solastika; Viljem
11.	"	Petek	Deziderij; Adolf.
12.	"	Sobota	Eulalija.

PETA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Pravični in krivični.

Nobena prilika se ni zdela Gospodovim učencem tako težko razumljiva kakor prilika, ki se bere današnjo nedeljo. Saj nam sv. Matevž sam pravi, da so njegovi učenci k njemu pristopili, rekoč: "Razloži nam priliko od lulike na njivi." Kakor se je zdela ta prilika teško umljiva učencem tako se vidi tudi to, kar ta prilika pomeni teško razumljivo nam. Ali se nisi že tudi ti sam, dragi bravec večkrat začudeno vprašal: Kako vendar to, da gre temu človeku, katerega življenje ni ravno najboljše, vse po volji, mej tem ko obiskavajo onega pravičnega nadloge za nadlogo? Poglejmo torej nekoliko to priliko!

Človek je sejal dobro seme na svojo njivo. Mej tem pa, ko so oni, katerim je bila njiva v skrb izročena spali, je prišel sovražnik in je zasejal luliko mej pšenico. — Kdo je oni gospodar, ki seje dobro seme, drugi kakor Jezus Kristus, od katerega prihaja vse dobro? Njiva pomeni svet, dobro seme so milosti in sveti navdihljeji, sovražnik, ki seje luliko je naš zakleti sovražnik, ki seje luliko je naš zakleti sovražnik, satan. Lulika so hudobni ljudje, njih slabi zgledi. Kdaj pa zaseje sovražnik to plevel? Mej tem ko so ljudje spali. Že v tej okoliščini časa je lep nauk za nas, da ne smemo spati, da ne smemo biti brezbrižni, marveč čuječi, ker se satan prav takrat spravi na svoje peklensko delo, kadar nas vidi malomarne in brezbrižne. Satan zaseje luliko, ki je podobna dobremu semenu. Tako prevari zapeljivec pogostokrat tudi nas, ki se spremeni v angelja luči, da nas ložje zapelje. Skuša nas k slabemu pod pretvezo dobrega. Kadar vrže v naše srce luliko maščevalnosti, ti šepeče: to je le opravičena obramba tvoje časti. Kadar pride z luliko skopost: tedaj šepeče, to je le pametna skrb za prihodnost. Kadar vtihotapi luliko nečistosti, stori to s pretvezo, da so to le opravičene naturne zahteve. Kadar nas zapeljuje k nezmernosti, tedaj opravičuje to luliko s tem, ko pravi, da je to le nedolžno razvedrilo po vtrudljivem delu. Treba je torej velike čuječnosti in molitve. — Satan seje luliko mej pšenico. Loti se tu in tam naših dobrih del, da jim vzame zaslu-ženje, tvojih molitev z raztresenostjo, tvoje miloščine s pozemeljsko hvalo.

Ko so hlapci zapazili luliko, so jo hoteli strebiti, a gospodar tega ni pustil in je rekel "pustite oboje rasti." Kako lepo nam te besede kažejo potrpežljivost božjo, ki noče, grešnika takoj uničiti, ki hoče marveč, da grešnik živi in se spokori. Sv. Krizostom pravi: "Bog je naglo pripravljen k dobrotljivosti, počasen pa je v kaznih. Sv. Pavel pa piše: "Bog je, ker je hotel pokazati svojo jezo in na znanje dati svojo mogočnost, prenesel z veliko potrpežljivostjo posode jeze, pripravljene v pogubenje, da bi pokazal bogastvo svojega veličastva proti posodam usmiljenja, katere je pripravil za veličastvo." Zakaj prenaša torej Bog slabe? Zato, da jim da časa spokoriti se. Prenaša jih radi zaslug pravičnosti, kakor je hotel prizanesti Sodomi in Gomori, ko bi bilo v tih mestih le deset pravičnih in kakor je prizanesel ladiji, na kateri je bilo 276 popotnikov radi sv. Pavla, ki je bil mej njimi. Ko bi Bog takoj po grehu kaznoval, bi sv. cerkev ne imela sv. Pavla, sv. Magdalene, sv. Avguština, sv. Marjete Kortonske in drugih. Bog ljubeznivo vabi, kliče in čaka, da se lulika spremeni v žito, da se grešniki spreobrnejo v spokornike in iz spokornikov v svetnike. Bog prenaša pa slabe tudi zavoljo dobrih, da imajo ti priliko steči si še več zaslug. Kakor se zlato čisti v ognju, tako se dobri spopolnujejo v poskušnjah. Ko bi ne bilo slabih, bi bilo n. pr. le malo prilike za potrpežljivost.

Ta prizanesljivost božja pa ima svoje meje. Ne smemo biti torej predrzni in ne smemo predrzno zaupati na božjo prizanesljivost in božje usmiljenje. Kakor je prišel za luliko čas, ko so jo hlapci morali pobrati, v snopke povezati in sežgati, tako bo pošel tudi čas, ko bodo pravični sprejeti v nebeško veselje, hudobni pa bodo pahnjeni v peklenski ogenj. — Priliko tedaj razumemo. — Bodimo torej čuječi, da satan ne zaseje lulike, ne zgubimo vere v božjo previdnost in pravičnost, ako zapazimo, da se hudobnim navidezno dobro godi in pazimo, da tudi nas ne zadenego enkrat strašne besede: "Povežite luliko v snopke in vrzite jo v ogenj!"

REV. J. P.

SOCIJALISTOVSKA ZAROTA.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Boj zoper socijalizem.

Kako se varujemo socijalizma.

(Nadaljevanje.)

Kdor je bral "Socijalistovsko zaroto", je gotovo prepričan, da je socijalizem in njegovi nauki največje zlo, katero grozi človeštvu. Bralci se tudi zavedajo, da, če se ne ustavi ta zarota zoper deželo, vero in družino, nas bo socijalizem premagal s krvavo revolucijo; postali bomo žrtve razdivjanega nezadovoljstva, zavisti, zla in anarhije. Pripraviti se moramo, da odvrnemo vse nesreče, katere bi prišle na nas, kadar bi kri oblila zvezdno zastavo. Treba se je braniti in postaviti v ogenj armado bojevnikov. Revolucijonarni duh se hitro razširja in kmalu bomo podlegli, če se mu z vso silo ne ustavimo. Dežela, katera je naša nova in tudi prava domovina in vlada, pod katero je toliko blagostanja, kljub napakam nekaterih ljudskih zastopnikov in zlorabi, zlasti bogatih slojev, kliče ta za pomoč v potrebi. Nastopimo trdno proti tistim, kateri hočejo prevreči vlado pod pretvezo, da odpravijo politično korupcijo in kapitalistično zlo.

Pri našem junaškem delu nam bodo pomagali na milijone naših sodržavljanov, kateri so navdušeni za obrambo svojih dragih pod zvezdnim praporom. Ogenj domoljubja, kateri že tli v srcih naših rojakov, v koliki nevarnosti se nahajamo.

Če hočemo to dokazati našim rojakom, moramo sami dobro poznati socijalizem in znati moramo zavrniti zapeljive socijalistovske dokaze. O socijalizmu se moramo poučiti. To dosežemo s tem, da pridno beremo in študiramo vse, kar se piše o socijalizmu.

Kdor je le zmožen brati angleške knjige, naj gotovo bere "Socialism, The Nation of Fatherless Children", katero sta spisala Goldstein in Avery. Ta pisatelja sta bila nekoč sama socijalista. V svoji knjigi imata na stotine močnih dokazov zoper socijaliste. Knjiga se dobi pri T. J. Flynn & Co., 62 Essex St., Boston, Mass.

Druga jako dobra knjiga je "Socialism". Spisala sta jo Cathrein in Gettelmann. Jezik je jako preprost. Knjiga vsebuje veliko dokazov o zapeljivosti socialističnih naukov. Dobi se pri Benzinger Bros., 214-216 W. Monroe St., Chicago, Ill.

Kdor se zanima za boj proti narodnemu sovražniku, si ne bo samo naročil proti socijalističnega lista, ampak ga bo dal brati tudi tistim, o katerih misli, da se zanimajo za boj proti sovražniku človeške družbe.

Dobri rojaki bi se ne smeli niti tukaj ustaviti, ampak razširjati bi morali dobre liste z vso močjo. Posebno bi se ne smelo manjkati protisocijalističnega lista v javnih lokalih.

Kdor razume socijalizem in vse njegovo podlo delovanje, naj je ne pozabi razložiti vsem svojim tovarišem in znancem. Razlaga zapeljivih naukov, katerih se poslužujejo socijalisti, bi bila prava ovira za revolucijonarje.

Kedarkoli pride kaka priložnost, bodisi v tovarni, rudokopu ali kjerkoli, naj nikdo ne zamudi razkrinkati socijalističnih naukov. Kjerkoli imajo revolucijonarji javne shode in govore, naj bi se vedno kdo dobil, ki bi zahteval dokaze od teh govornikov. Nič ne de, če revolucijski govornik dokazuje, kako pokvarjena je naša vlada; iz tega še nikoli ne sledi, da je v socijalizmu rešitev.

Kakih socijalističnih dopisov ali dopisnikov še do danes nimamo. V starem kraju se še dobe ljudje po kakih hribih, kateri mislijo, kako se že postavijo, če znajo govoriti s kakim škricem ali biričem, če se prikaže, medtem, ko drugi gledajo z odprtimi usti, mlajši pa zbeže za oglom. Kdor zna pa zna celo zakleti ali se celo pridušiti, ta je pa že nekaj več, kakor drugi ljudje — učenjak menda. Če pa živi v trgu, mora pa že čez duhovne zabavljati, če se hoče pokazati modernega. Kadar pridejo ti krompirjevi junaki v Ameriko — frej kontro — dajo vsi svoji nevednosti in surovosti prosto pot; zato mislijo, da se ta dežela imenuje svobodna. Duška dajo svojim strastem po trškem modelu v starem kraju, ki pa že sili tudi na kmete, namreč z zabavljanjem čez duhovnike. To je vzrok, da nimamo nikakih socijalističnih dopisov v Ameriki. Kdor ima še količkaj sramu in komur je kaj mar njegovo dobro ime, ja ne bo pustil, da bi se pisalo tam, koder se zbira profesonalni izvršček človeštva. Kdor pa ima količkaj pisateljske zmožnosti, naj bi pisal članke zoper socijalizem, še bolj pa naj bi razkrival tiste hinavce, kateri imajo vsakega človeka za hinavca, kateri pa se ne morejo primerjati z nobeno mačko, niti zverinsko potuhnjenostjo; razkrili naj bi vse tiste, ki hodijo po saloonih z dolgimi koraki cel ljubeznjiv in čakajo, kedaj jim bo kdo plačal kozarec pive, da mu povedo, kako težko je živeti dandanes. Razkrinkajo naj one profesijonalne sejalce nemira, ki hodijo za človekom, kakor kača in skušajo vliti v njegovo kri strup nezadovoljnosti. Pokaže se naj, da je vsaka kaplja revolucijonarne krvi strup, ki hoče vmoriti najnejšo rastlino — mir.

(Nadaljevanje sledi.)

JUGOSLOVANSKO OBZIDJE.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 24. dec. 1915 je priobčil pod zgornjim naslovom kot "božični dar avstrijskih Jugoslovanov svojemu vladarju cesarju in kralju Francu Jožefu I." sledeči uvodnik:

Božična misel, misel svetega miru nas navdaja, misel, ki bo prej ali slej uresničena, ko bodo bojujoče se armade odložile svoje orožje in ko se bodo zmagoslavne avstrijske čete z vihrajočimi zastavami vračale na svoje domove, ko bo sveti mir oklenil zopet narode naše monarhije ter se bomo zopet vsi našli pri mirnem delu za našo širšo in ožjo domovino. Božična misel se nam sili v dušo. Na dan tega svetega praznika Miru nam danes, ko še na vseh koncih in krajih vihra ljut in krvav boj, in prav na ta dan svetega božičnega razpoloženja govori srce in duša jugoslovanskega rodu te-le besede:

Moralo je priti do te krvave vojske, najsrditejše in najbolj krvave, ki jo je kedaj vodila naša starodavna država, da se je prav spoznal pomen in mogočnost onega življa, ki do tedaj ni bil upoštevan tako, kakor je zaslužil po svoji neomahljivi zvestobi, da se je spoznalo v tem svetovnem požaru zlato požrtvovalnega domoljubja naroda slovenskega in hrvaškega, zlato njegove tihe, a globoke udanosti do cesarja in do avstrijske državne misli, ki je klila od nekdaj v srcih zvestih Jugoslovanov.

Hej, kakšno veselje je zavladalo v slovenskih polkih, ko so dobili od svojega Najvišjega poveljnika toli pričakovano in zaželjeno povelje, spoprijeti se z dednim sovragom svojim in svojega cesarja, zahrbtnim, naše zemlje lačnim Italijanom! S kakšnim veseljem pa so se odzvali še-le bratje naši, prehrabri hrvaški junaki iz Dalmacije, ko se jim je naročilo, naj pokažejo Italijanom, kako mislijo sinovi Dalmacije o krčevitih italijanskih poizkusih, napraviti iz njih domovine provincijo "Dalmazia italiana".

Podgora — veličasten spomenik ostaneš na veke, oznanjajoč v razstreljenih goličavah nekdanjih akacij in južnih kostanjev polnih gozdov junaštvo hrvaškega rodu iz Dalmacije, ki je s svojo srčno krvjo dokazal, da ne mara biti odrešen, da hoče svojemu cesarju in narodu ostati zvest do groba.

Oslavlje — tudi ti borna, ljubka vasica prekrasnih goriških Brd, neizbrisno stoji odslej zapisano tvoje ime v zgodovini našega kranjskega pešpolka, v zgodovini slovenskega naroda; saj tu se je vnovič pokazalo, kaj zamore popolno sodelovanje državne in narodne misli v boju zoper pet- in desetkratno premoč.

Selce in Dobrdobska planota — tudi vidva oznanjata visoko pesem železne volje in nadčloveške hrabrosti slovenskih fantov s Štajerskega in Koroškega, kličeta vsakemu protivniku, ki bi hotel dvomiti o naši zvestobi, le en klic: Memento mori!

Da, spomnite se naše smrti na bojnih poljanah goriških — od visokega Rombona ter temnega Krna doli do skalnih obal jasne Adrije — vi vsi, ki ste kedaj dvomili o zvestobi Jugoslovanov, spomnite se vedno in povsod, da je ta narod gledal dan za dnem stoteri in tisočeri smrti mirno v obraz, da ni omahnih v peklu tega strašnega borenja dveh sovražnih si svetov. Ne! Vsak novi napad podvoji odporno silo naših sinov, bratov in očetov v bojnem občelju, potroji navdušenje in goreče domoljubje ostalega našega ljudstva v zaledju.

Kakor se vzdigujejo še le za črto naših prednjih postojank naše gore do vrhov velikanov od Triglava do Velebita, tako se dvigajo za rojno črto naših hrabrih vojakov vsi Jugoslovani kakor en sam mogočni trdnjavski zid proti ljutim napadom laškega sovraga. Iz src in srčec Jugoslovanov je zgrajen ta zid, ki varuje svojega cesarja in svojo domovino zoprnega in obsovraženega Laha, in ves je obžarjen od plamenov ljubezni in otroške udanosti do sivolasega, častitljivega vladarja Franca Jožefa I.

Danes, ko praznuje naš veliki in dobrotljivi cesar, posvetivši svoje življenje miru in blagru svojih narodov, 85. Božič svojega življenja, danes, ko se na prestolu sedečemu bliža 68. Sveti večer, danes hite naše misli tja nazaj ter nas spominjajo onih burnih časov ter onega prvega Svetega večera, ki ga je praznoval v viharju ter nevarnostih naš Franc Jožef prvič kot cesar. Tudi tedaj je naš in Njegov dedni sovrag skušal vzeti mu podedovano vladovino. A tudi tedaj so Jugoslovani pod nepozabnim Radeckim popolnoma porazili sovražnika Avstrije.

Mnogo se je spremenilo od tistega prvega Sv. večera in 67 Svetih večerov je prešlo, mnogo med njimi v burji in viharju za cesarja in njegove Jugoslovane. Rodovi so med tem pomrli in rodili so se novi, države so izginile in nove so nastale, a neomajno in neprodirno je stal jugoslovanski rod na straži ob sinji Adriji, tiho in mirno, svest si svoje moči.

In danes, ko kljubuje ta rod zopet kakor skala viharnim valovom, ki pljuskajo od jugozapada zoper Avstrijo, danes na ta najviharnejši božični večer pohitimo v duhu tja pred dunajski prestol ter podamo kot dar in voščilo Svetega božičnega večera našo prisego, da mu bo naš rod tudi v tem najljutejšem vseh napadov ostal to, kar mu je vedno bil: Jugoslovansko mogočno obzidje zoper italijansko predrznost in poželjivost. Dodamo tej božični prisegi še vročo prošnjo, da bi nam njegova vladarska modrost in dobrotljivost dovolila, biti mu obzidje tudi po končanem boju ter v časih miru izpopolniti in dozidati obrambno obzidje Jugoslovanstva v Avstriji, kakor ga je zamislil naš proroški pesnik Simon Gregorčič:

Jugoslavija prihaja
Zdaj pred Te, naš svetli car!
Roko in srce podaja
S prošnjo srčno Tebi v dar:

Ti osrečiti jo hoti,
Bodi oče ji skrbeč
In ob miru biser bo Ti
In ob vojski krepek meč.

ZDRAVSTVO.

Ozebline maži z orehovim oljem ali orehovo tinkturo in koplji v izkuhi orehovega listja. Za ozebline je jako dobro mazilo iz mlade ozimine, ki požene pod snegom. Prekuhaj pest ozimine na žlici masti in maži. — Staro zdravilo za ozebline je v pepelu pečena repa, ki se naveže gorka na boleči kraj in pusti lahko en ali dva dni, potem se naveže druga, če je potreba. Ako greš po zimi v hud mraz, namaži si roke in noge, nos in ušesa s petrolejem; to brani ozeblin. Terpentin in žganje vzameta ozeblinski prisad; namoči krpo in naveži. Istotako pomaga obkladek kuhanih gnilih jabolk. — Razpokane roke umivaj v praprotni izkuhi in nadrgni s praprotnim sokom.

*

Za opešane stare ljudi in druge bolnike. Večkrat in po malem je treba takim revežem, če ne drugega vsaj požirek vode. Voda hladi vročino, osvežuje sline in odvaja slabe sokove. Pa ne dosti na enkrat, to ne koristi; bolje večkrat požirek. Ako ima bolnik suha in grenka usta, namoči suho češpljo v vodi in mu jo daj v usta. Dobro okrepčilo je naslednje: Stepi 2 rmenjaka in dve žlici stolčenega sladkorja in primešaj 2 žlici konjaka ali dobre slivovke. Tega dajaj vsake pol ure po žlički; za hudo opešanje pa vsakih 10 minut. Nikdar pa, če ima bolnik vročino; tedaj dajaj po malem medu. — Dobra juha: Razpusti malo surovega masla, speni na njem 2 žlici ovsene moke in zalij z dobro mesno juho. Ko je prevrelo, stepi rmenjak in zakuhaj. Pri vročinski bolezni zalij samo z vodo. — Okrepčilna čokolada: Pristavi četrt litra dobrega mleka in zakuhaj vanj žlico čokolade. Raztepi na žlici mrzlega mleka žlico ovsene moke, zakuhaj v čokolado, potem raztepi rmenjak ali jajce in vlij čokolado na jajce. Za bolnika, ki ima vročino pa ta čokolada ni, daj mu samo čistega mleka.

*

Nova teorija o pospešenju prebave. rancoski zdravnik dr. Meunierd je glasom "Gazette Medicale" na podlagi vsestranskih preiskav prišel do prepričanja, da prebavo najbolj pospešuje — hoja po vseh štirih. V tem gibanju in položaju sta združeni dosedanji pravili v tej stvari: da je treba po jedi hoditi, ker kretnje nog v zgornjem delu vplivajo na želodec kakor masaža in tako pospešujejo prebavo — kakor zahtevajo eni; odgovarja pa tudi drugemu pravilu, da po jedi treba počivati, ker hrana horizontalni legi ne pritiska tako na spod. del želodca in se zato le-ta lažje in hitreje izprazni. Dr. Meunier je na podlagi radioloških in kemičnih preiskav dognal to-le: Pri navadni hoji prebavi želodec 42—62 odstotkov hrane, pri horizontalni legi 48—72 odstotkov, pri hoji po vseh štirih pa 70—88 odstotkov. Prepriča se lahko vsak sam, koliko je vredno to najnovejše pravilo za pospešenje prebave.

*

Zobje gnijejo dandanes ljudem veliko bolj, kakor nekdaj. V mnogih krajih imajo ljudje večinoma že v mladosti zobe vse piškave. Zdravniki pravijo, da to prihaja od prefine hrane, kateri manjka redilnih soli, posebno pa apna in železa. Nekdaj so ljudje jedli črn kruh, dandanes se peče le bel kruh in jedi so tako pripravljene, da jih ni treba veliko grizti in s slino mešati. Vse telo vsled tega slabi in zobje kmalu začnejo gniti.

*

Ribe, zdravilo proti malariji. Italijanska vlada si zelo prizadeva, da posuši močvirja — mareme, ki se razprostirajo ob Arnu, po jugu Rimske Kampanje in ob Salernskem zalivu, ter tako uniči najhujšo sovražnico ljudstva — malarijo. Milijoni lir leže zakopani po prekopih vodotočih in nasipih, a uspeha doslej še ni bilo vsaj znatnega ne. Sedaj so poizkusili z novim nenavadnim sredstvom, z majhnimi, 3—5 cm dolgimi ribicami, ki jih na tisoče privažajo iz Avstralije. Tamošnji švedski konzul je namreč prišel na to, da omenjene ribice žive od moskitov, raznih mušic in komarjev, ki v prvi vrsti prenašajo bacile malarije. Ker ribica more živeti tudi v najplitvejših vodah, so jih na tisoče spustili v močvirske luže. Posebni odbor, sestavljen iz učenjakov nadzoruje vsa ta dela. Preprosti narod imenuje ribico "modrooko", ker ima lepo modro zenico. Samec ima živahno rumene in črne luskine, ki dobijo v čisti vodi srebrn lesk.

Nedolžne žrtve.

Koliko tisoč človeških življenj je žrtvovanih vsako leto po odlašanju ali zanemarjanju zdravljenja, po nevednosti ali lakomnosti! Dostikrat slišimo: "To ni nič", ali "to preide brez zdravljenja". Malo nezdravje utegne preiti, a kaj, če ne preide? Če se razvije v resno ali celo neozdravno bolezen? Pri vsaki slabosti v zvezi z izgubo slasti, z zapeko, bolečinami v drobu je takoj uživati Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Izčisti vam drob in ga okrepi, pospeši prebavo, odlajša razdražljivost in izboljša slast. Cena $1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago.

* * *

Pri bolezni v živcih, pri vnetju in otekanju sklepov, pri mišičnih bolečinah vam želimo priporočiti Triner's Liniment. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. — Adv.

Polkovnik ušel iz ujetništva.

Avstrijski kavalerijski polkovnik polkovnik grof Lubensky, ki je bil julija ob bukovinski meji ujet, je pobegnil iz Rusije na Švedsko in se je že odpeljal na Dunaj, da zopet prevzame poveljstvo svojega polka.

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
Blagajnik:.....Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

Ta banka plača
3%
obresti
na vlogah
Joliet Trust & Savings Bank
Barber Building, Joliet, Ill.
Glavnica $100,000.00 Jamstva fund $50,000.00
ARCHIBALD J. McINTYRE, Pred.
ERVIN T. GEIST, kasir.
THOS. F. DONOVAN, Podpred.
TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

Kam vlagate Vaš denar?

Je-li vlagate Vaš denar v banke, ki špekulirajo z bondi in delnicami?

Vaš denar je najbolj na varnem, ako ga vložite v banko, ki posojuje izključno samo na prvi mortgejč; torej na sigurnost. Naša je edina banka v Pittsburghu, ki se ne spušča v nikake špekulacije, marveč vsak cent, ki ga naša banka posodi je vknjižen na prvi mortgejč.

Mi plačujemo našim vlagateljem
po 5% obresti
in jamčimo absolutno sigurnost.

Ako hočete, da bo Vaš denar sigurno in varno naložen, poslužite se sigurne banke.

Pittsburgh Deposit & Title Co.
331 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.
Inozemski oddelek: ANTON ZBAŠNIK, manager.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Vstanovljena 29. novembra 1914 Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Joliet, Ill., 1. feb. — Društvo Sv. Družine št. 1 D. S. D. je imelo v nedeljo svojo redno mesečno sejo in umeščenje uradnikov ob veliki udeležbi članstva. Novi odbor je nastopil svoja mesta.

Nadzorniki so poročali račun dohodkov in stroškov zadnjih treh mesecev preteklega leta in potem pa skupne dohodke in stroške, kar kaže, da je v prvem letu narastla blagajna na $1,385.98, kljub temu, da je društvo imelo precej stroškov pri nabavi raznih potrebščin, pravil in pa izplačevanju lepe podpore. Društvo je namreč v 6. mesecih, odkar daje podporo članstvu, izplačalo vsoto $419.00 za bolno podporo. To je izredno velika vsota, zlasti za novo društvo. Če bi to društvo ne bilo tako močno in veliko, bi bila trda, a ker je v društvu že do 460 udov, zato se po 50c od vsacega uda nabere precejšna vsota. Nadzorniki so poročali, da so vse društveno poslovanje in imetje ter račune našli v pravem redu, kar se je vzelo na znanje.

Društvo je na tej seji dovolilo izplačilo bolne podpore sledečim bratom:

Jerneju Laurič za 39 dni	$39.00
Johnu Šuklje ml. za 28 dni	28.00
Jerneju Punčar za 27 dni	27.00
Johnu Furmankevič za 22 dni.	22.00
Martinu Mušič za 24 dni	24.00
George Rogina za 17 dni	17.00
Johnu Radoševič za 12 dni	12.00
Franku Spelič za 25 dni	25.00
Martinu Kramarič za 12 dni	12.00
Skupaj za bol podporo	$206.00

To je ogromna vsota samo za bolno podporo. Krivo je temu najbrž slabo izpremenljivo in megleno vreme, ki povzroči razna prehlajenja in bolezni med članstvom.

Društvo je dovolilo, da se plača asesment D. S. D. za januar v znesku $208.67.

Kljub ogromni vsoti izplačani za bolniško podporo ne bo blagajna nazadovala, ker člani(ice) precej dobro in točno plačujejo mesečnino in so dohodki dovolj veliki.

Društvo je sklenilo, da priredi svojo prvo predpustno veselico v dvorani stare šole sv. Jožefa in sicer v soboto dne 26. februara. Dolgo se je razpravljalo o tej točki. Ker pri tem društvu ni nikakoršnih kazni in tudi nočemo siliti članstva za nobeno stvar, zato tudi ne bo nobeden ud prisiljen, da se mora veselice udeležiti. Nekaj pa se je sklenilo, da ne bodo samo oni, ki vedno delujejo za društvo, vsega trpeli, da se pošlje vsacemu članu(ici) po ena vstopnica za 25c, katera bo obenem srečka za $5.00 cekin. Tako bodo prispevali nekaj tudi oni, ki se veselice morda ne bodo udeležili, pa tudi oni, ki so oddaljeni, da bodo prispevali za poštnino in druge stvari, ker ne morejo osebno plačevati, pa tudi one članice, ki niso pri društvu zavarovane za bol. podporo, da tako pomorejo plačati uradnike, ki imajo tudi z njih prispevki posla. Na ta način bo vsak lahko zadovoljen.

Za to veselico je bil imenovan poseben odbor, ki bo celo stvar oskrbel in gledal na to, da bo ta naša prva predpustna veselica najboljše uspela.

Da smo si izbrali šolsko dvorano je to vzrok, ker želimo, da bi se vbodoče društva posluževala naše cerkvene ali šolske dvorane, ki je dovolj velika. Eno nadstropje se porabi za plesišče in okrepčila, a drugo pa za razne druge zabave. Glavna stvar pa je, da podpiramo svojo stvar mesto, da bi polnili tuje dvorane in sipali svoje težko nabrane cente v žepe tujcev, ki nam nikdar nič ne koristijo. Potem pa tudi v šolski dvorani se bo vsak počutil nekako bolj domačega, posebno naša mladina, ki se bo spominjala svoje šolske dobe, katero je prebila v omenjenih prostorih. Po drugih dvoranah pridejo na naše veselice nepriljubljeni tujci, ki gostoma povzroče nered, česar se ne bo primerilo v tej dvorani.

Odbor bo preskrbel najboljšo godbo, okrepčilo in mnogo druge zabave. Menda bodo tudi znani konjički plesali, da jih bo veselje gledati.

Vsekakor kaže, da bo ta naša prva predpustna veselica nekaj nenavadnega in zanimivega. Že vnaprej se na to našo veselico vabijo vsi rojaki in rojakinje. Vstopnina bo 25c za osebo. Vstopnica bo obenem srečka za $5.00 cekin. S pozdravom

J. Klepec, tajnik.

DOPIS.

La Salle, Ill., 2. febr. 1916. — Dne 28. januarja je bil Ignacij Miklavčič pred tukajšnjim mirovnim sodiščem obsojen na $10.00 in stroške radi lažij in psovalnih napadov na Franka Mišjak, poštenega in vernega moža, ki je pa prepameten, da bi bil "socijalist".

Miklavčič je po poklicu premogar, po svojem vedenju in govorjenju pa "prešičkar" najpodlejše vrste. Obravnava je pokazala, da ga je "rdeče" časopisje "izobrazilo" za svinjak, a ne za človeška bivališča, za ščetinarje, a ne za ljudi, ki so ohranili vsaj trohico človečje dostojnosti.

Pa nikar ne mislite, g. urednik, da pretiravamo! Ko bi list natisnil, česa in s kako podlimi besedami se je drznil ta "izobraženec" dolžiti popolnoma po nedolžnem tožitelja, delal bi pohujšanje in zapadel kazni. Zato naj še samo povemo, da je prišel k obravnavi tudi Zevnik, menim, da zagovarjat svojega idejalnega somišljenika; pa čudno, nič ni govoril, samo pocmokaval je—cmok cmak cmok i. t. d. —kakor da bi jedel pomije. Tak zagovor je bil sicer za Miklavčiča jako primeren, da, če dobro pomislimo, bil je naravnost duhovit, toda za sodnika in druge ljudi pa je bil neumljiv in zato tudi ni pomagal nič. —

Obsojenec je plačal in — šel; v koliko jezikih je klel po poti, v kakih oblikah je pljuval, ker je plačal — pil pa nič, o tem naj molči zgodovina. Ohrani se pa naj, kar je vstvarila naroda šegavost "Nacetu" in drugim "izobraženccm" v poduk in "časten" spomin:

Miklavčič Nace je obrit,
—Na vrsto pride še Obid.—
Si spraznil je mošnjiček —
Oj kak ima dobiček
Kdor dela kot prešiček?!

Barber.

RAZNOTEROSTI.

V angleškem ujetništvu

na otoku Malti se nahaja tudi naš rojak frančiškan pater Adolf Čadež, ki je prebival pred izbruhom vojske kot misijonar v Egiptu. Na Malti je že 11 mesecev. Piše, da se mu sedaj nekoliko boljše godi, da sme maševati, in tudi hrana ni preveč slaba. Od Slovencev je ondi še kakih 10 oseb, in sicer v Verdali.

Zdrava, pa je bila trideset let v norišnici.

Pred sodnijo v Barceloni se je vršila zanimiva razprava. Odvetnik Francesno Audegro je tožil dvojico svojih rojakov, da so njegovo sorodnico Matildo brez vzroka spravili v norišnico. V Granadi je živela do 14. leta, njen oče, španski general, je umrl na Filipinskih otokih. General je pustil veliko premoženje ter pooblastil ono dvojico za izvršenje oporoke. Potem so poslali deklico v samostan, nato pa na podlagi krivega zdravniškega spričevala v norišnico, kjer je preživela 30 let. Sedaj šele se je posrečilo onemu odvetniku spraviti jo iz norišnice.

Milijarder brez vinarja.

Newyorški bogataš Carnegie nima nikoli pri sebi niti vinarja denarja. Nekoč je z avtomobilom prehitro vozil po mestnih ulicah, zato ga je redar ustavil in zahteval od njega predpisano denarno kazen. Milijonar pa kakor navadno ni imel niti vinarja pri sebi. Zato so ga odpeljali v zapor, kjer je moral biti tako dolgo, da je prišel njegov tajnik in plačal zanj naloženo globo. Ko so ga nato prijatelji vprašali, zakaj vendar ne nosi s sabo nobenega denarja, je milijonar odgovoril: "Kako naj nosim, ko mi je tako nerodno imeti pri sebi denarnico, brez denarnice pa vse izgubim!" Revež.

Varna obleka.

Neki Lah je iznašel neprodirne oklepe — in te dni so se vršili poskusi. Z bodalom so močno udarjali po oklepu, a konec bodala se je upognil, oklep se pa še za to ni zmenil. Streljali so najprej v jekleni oklep in krogla ga je prodrla, a od novega oklepa je odletela. Ta tvarina, iz katere je bil narejen oklep, bi bila prav varna obleka proti nočnim napadom, a še bolj bi bila umestna za našo šolsko mladino, koje raztrgane hlače delajo starišem pač mnogo preglavic.

Kako sodi človeka materijalist.

Neki dr. W. Ferr pravi: Delavčev otrok je vreden 25 dolarjev; desetleten otrok 50 dolarjev; mladenič v delazmožni dobi 800 dolarjev. Človek v starosti okrog 22 leta ima največjo ceno — 1200 dolarjev, v 50. letu pa samo še 600 dolarjev, 70letni starec pa komaj 5 dolarjev. — To je dobro, da pri Bogu velja drugačna mera in da božji Sodnik ne ceni po zunanjosti, ampak gleda na notranjost — na dušo, na dobra dela.

Novoodkriti tenor.

"Times" poročajo iz New Yorka, da so tamkaj našli nekega voznika, katerega glas je še močnejši in lepši kot Carusov. Ta voznik je doma iz Galaca v Rumuniji. Pred kratkim je bil še brez dela in brez vsakega denarja. Sedel je na neki klopi ob Riverside Drive, ko sliši naenkrat v neki bližnji hiši peti rumunsko ljubavno pesem "Donia". Ko je tako dalj časa poslušal petje, gre tja in pove presenečeni služkinji, da mora z damo, ki tako lepo poje, brezpogojno govoriti, ker tudi sam poje. Dama je vzela celo stvar za šalo, poslušala je petje voznika, a osebe, ki so šle mimo, so z občudovanjem poslušale krasen glas. Danes ima bodoči pevec v žepu pogodbo za pet let in se vežba v pevski šoli Mr. Aborus. Pevec se piše Mavricij Horn in je predkratkim pel pred new-yorškimi poročevalci. Ne pozna še nobenih not, ali njegov glas da je naravnost diven. Pevec je star 30 let; 16 let je že v Ameriki in je bil že čevljarski vajenec, cestni pometač, rokoborilec, šofer in voznik. Njegov učitelj v petju se je izrazil, da takega glasu še ni slišal in mu prorokuje sijajno bodočnost.

Nov aparat za brezžični telefon.

Norveški inžener Frost je iznašel nov brezžični telefonski aparat. S pomočjo majhnega mikrofona je mogoče brez žice telefonirati brez ozira na oddaljenost. Na angleški Marconijevi postaji se delajo sedaj nadaljnji poizkusi, da se doseže popolna gotovost v obratovanju in zanesljivosti pogovorov. Teoretično je naloga baje rešena.

Ženski kočijaži v Budimpešti.

Vodstvo obrtne korporacije peštanskih izvoščekov se je obrnilo na višjega mestnega glavarja s prošnjo, da bi se ženskim članom družin vpoklicanih izvoščekov dovolilo nadaljevanje obrti. Glavar je prošnji ugodil. Ženski izvoščki pa morajo preje napraviti izkušnjo, predno dobe koncesijo. Krog sto žensk iz družin vpoklicanih izvoščekov se sedaj pripravlja na izkušnjo, h kateri se nekatere pripuste že tekoči teden.

Čitalnice za vojake na Švicarskem.

Zelo koristna in posnemanja vredna naprava obstoji že več let na Švicarskem. V vsakem še tako majhnem kraju, v katerem se nahaja vojaštvo, se nahaja tudi čitalnica z najrazličnejšimi časopisi in dobrimi knjigami, a za neznaten denar dobe vojaki v nji tudi čaj, kavo in druge jedi. Take čitalnise so ustanovila in jih vzdržujejo privatna dobrodelna društva. V njih se v prostem času shajajo vojaki, čitajo, in kar je glavno, vzdržujejo se od alkokohal in drugih njegovih posledic. To zadnje je tudi glavni namen njihoveka ustanavljanja.

Zanimiv top.

V kraljevem bolgarskem narodnem muzeju v Sofiji se nahaja posebne vrste top. Njegova cev je navadna vodnjakova cev, okovana z železnimi obroči, a tudi kolesa in lafetine stene so lesene. Napravil ga je nek bivši turški topničar, rodom Bolgar, kateri je živel takrat kot kmet v svoji vasi. L. 1876. je pripadala ta vas še Turčiji, katero so čestokrat napadali turški Čerkezi in Bašibozuki, a bolgarski prebivalci te vasi so se hrabro branili. Spomnili so se, da bi se mogli še boljše upirati njihovim napadom, ako bi imeli kakšen top. In ob tej priložnosti je napravil ta kmet omenjeni top. Kot naboji so mu služili okrogli uteži tehtnice, kakršne rabijo še danes na vzhodu, a imajo vsi skoro enako velikost. Top so pri vhodu v mesto postavili na kup kamenja, a ob njem je gorelo v posodi oglje, v katerem se je nahajala dolga železna žica, s katero bi zažgali smodnik, ker niso imeli vžigalne vrvice. Nekega dne se približa vasi krdelo Čerkezov. Kmetje zažgo smodnik s pomočjo razžarjene žice. Pri tem nastane strašen grom, uteč zleti med Čerkeze, a nekoliko trsk in obročev med preplašene kmete. Top pa ni bil znatno poškodovan, samo cev je imela majhne poškodbe. Dosegel je bil s tem svoj namen, ker so od takrat pustili Čerkezi vas v miru. Mislili so namreč, da so ta top poslali Bolgarom Rusi na pomoč, s katerimi se pa niso radi spuščali v boj.

Priprava za spuščanje pšic z letal.

Pri letalih je glavna stvar ta, da razne priprave letalo čim manj otežujejo in da jih more letalec avtomatično obvladati. V tem smislu je zgrajena tudi priprava za spuščanje pšic. Ta priprava sestoji iz omare, ki je vdelana v aparat blizu voditeljevega sedeža. V omari so v vodoravni legi naložene pšice. Dno omare je s posebno pripravo zvezano z letalčevim podnožjem; pritisk z nogo povzroči, da se dno omare odpre in iz odprtine začno leteti pšice. Množina naenkrat vsipajočih se pšic se ravna po večjem ali manjšem pritisku z nogo. Ko pšica pade iz omare, se po lastni teži (na zgornjem koncu je votla in narezana) obrne z ostro konico navpično navzdol.

Prepoved kajenja za šolsko mladino na Bavarskem.

Bavarsko naučno ministrstvo je izdalo prepoved, s katero se šolski mladini v vseh ljudskih šolah najstrožje zabranjuje kajenje. Prepoved se utemeljuje z gospodarskega, zdravstvenega in vzgojnega stališča ter naglaša, daglaša, da je smatrati kajenje neodrasle mladine kot nedopusten pregrešek proti javni strogorednosti in redu; pa tudi iz ozirov na ohranitev in okrepitev brambne sile se mora najstrožje nastopiti proti nespodobnosti kajenja med mladino. Glede učencev na višjih učnih zavodih in šolah je izšla posebna odredba.

Samomor urednika.

Urednik najbolj razširjenega socialističnega lista, "Appeal to Reason", in prvak socialistične stranke v svoji državi, J. O. Welday, si je pognal kroglo v glavo dne 20. jan. t. l.

Proti upornikom.

Peking, 27. jan. — Vlada je poslala 3,000 vojakov v pokrajino Kvengtsi, da ukrote 1,000 upornikov, ki tamkaj rogovilijo.

NAJBOLJ UGODNA PRILA,

da svoj denar dobro naložite, je sedaj, ne samo za te, ki se bodo po vojni vrnili domu, marveč tudi za te, ki bodo še nadalje v Ameriki ostali.

Ako naloži delavec svoj težko prisluženi denar, recimo $130.00 v tukajšnji banki na 4 odst., dobil bo po ravno isti delavec, brez ozira na ljubezen do starega kraja, naloži svoje prihranke iz sebičnega namena v **5½ odst. davka prostih avstrijskih obveznicah avstrijskega posojila**, kupi si za $130.00 tisoč kron, ki mu bodo prinesle v enem letu 55 kron. Jedna krona vredna je v normalnih časih 20¼ centa, 55 kron bo vredno toraj $11.15. Razun tega bo pa 1000 kron vojnega posojila, za kar plačate sedaj samo $130.00, vredno $202.50, kakor hitro se vernejo normalni časi. Splošno znana tvrdka Zimmermann & Forshay, 9 and 11 Wall Str., New York, na kojih oglas opozarjamo na drugem mestu, Vam da drage volje vsakovrstna pojasnila v maternem jeziku.—Adv.

NAZNANILO.

Mr. Brown je otvoril svojo prodajalno svežih, soljenih, prekajenih in suhih rib, katere prodaje vsak dan in pripravlja v svojih prostorih na

207 INDIANA ST., JOLIET.

Prodaja in razvaža znana Blatz Milwaukee pivo.

Rojaki in rojakinje širom Amerike! Pristopajte k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."
"Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barborich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema v svojo sredo rojake in rojakinje iz vseh krajev Amerike, in sicer od 16. do 55. leta starosti brez vsacih ceremonij. Ne glede kje stanujete — najsibo v Jolietu ali v katerem drugem mestu v Ameriki, k našemu društvu lahko pristopite vsi, če se skažete z zdravniškim spričevalom in plačate kar pride.

Pri tem društvu ni treba nikakoršnega potnega lista. Greste lahko kamor hočete in kdaj hočete. Samo, da točno plačate mesečnino in takoj, ko se preselite, tajniku naznanite svoj pravi naslov. Mesečnino lahko plačate za eden ali več mesecev vnaprej.

To Društvo izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec.

Pri tem društvu ni nepotrebnih postav. Edino kar se zahteva je, da vsak ud plača svojo mesečnino. Kazni drugih nepotrebnosti ni nobenih v tem društvu.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor izmed cenj. rojakov in rojakinj želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se zglasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj piše za podrobnosti in navodila na:
JOSIP KLEPEC, JOLIET, ILL.

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c

Bluth & Kochevar
Chicago Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz
Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill

W. J. BRADY
ADVOKAT.
Posojuje denar in prodaja posestva.
Orpheum Theatre Building.
JOLIET, ILL.

Chi. Tel.: Office 986, Res. 1441R
Uradne ure:
9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.
Ob nedeljah od 10. do 12.
Dr. S. Gasparovich
Dentist :: Zobozdravnik
Crystal Theatre Building
413 Cass Street.
JOLIET, :-: ILLINOIS.

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na
1005 N. CHICAGO ST.
Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet
:CHICAGO PHONE 208:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstne dolgove. Alipa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

G. Svetlicich J. Horwath
THE CAPITOL BAR
405 CASS ST., JOLIET, ILL.
Edina slovenska-hrvatska gostilna v osrčju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

Chicago Telefon 4253.
Anton Kezele
HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA
201 Ruby Street Joliet, Illinois.

Vsi rojaki, Hrvati i Slovenci, so dobrodošli. Tu bodete dobro postreženi z najboljšo pijačo in smodkami.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino
POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ
POPOLNOMA PREPRIČAN
DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE
ZANESLJIVO IN TOČNO
v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh
V stari domovini izplača denar c. k. pošta
100 kron pošljemo zdaj za $13.50
VSE NASE POSLOVANJE JE JAMČENO.
Pisma in pošiljatve naslovite na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
JOLIET, ILL.

"DOLINA KRVI"

(GLENANAAR)

POVEST IZ IRSKEGA ŽIVLJENJA.

Spisal Patrick A. Sheehan. **Iz angleščine prevel Franc Bregar.**

(Dalje.)

Pozno zvečer je zaklicala druga priča, z imenom Nowlan, ker jo je pekla vest ali ker jo je jezila očividna premoč Patricka Dalyja, ko je odhajala od mize:

"Če bi se izkazala resnica, bi bilo tukaj nedolžnih ljudi ravno toliko kakor krivih."

To priznanje ni niti sodnikom, niti tožiteljem vzbudilo vesti.

Porotniki odidejo pozno v svojo sobo. Kmalu se vrnejo z izjavo, da se jim nikakor ni mogoče zediniti. Naroči se jim, naj se še enkrat posvetujejo. Ob polenajstih ponoči se vrata odpro. Razgrajajoča množica vdere v dvorano. "Gospodje, ali ste se zedinili v svojem sklepu!" Nikakor se jim ni mogoče zediniti! Pojdite nazaj in premislite. Ne ognja, ne hrane. To Vas morda spametuje. Ob dveh zjutraj pokličejo oba sodnika iz njunega stanovanja. Porotniki so se zedinili, da oproste enega obtoženca, Barretta, ki takoj izgine v temi. Porotniki naznanijo tudi sodnikoma svoj prepričanje, da trem zapriseženim pričam ne verjamejo mu besedice. Predrzno, skoro izdajalsko; toda mraz je in oni so zelo lačni in ti dve dejstvi jim jemljeta velik del previdnosti. Naslednji dan je stvar ista. En porotnik, Edward Morrogh, j za to, da se oproste vsi obtoženci. Devet za to, da se oprostita dva. Ob šestih toži porotnik Atkins, da ga lomi putika — nenavaden sluča, po prisiljenem postu. Hitro pokličejo dr. Townsenda, ga zapriseže in mu po kratkem premišljevanju primerno naroče, naj kratko preišče bolnika, napravi diagnozo, ne govori z njim ali z ostalimi porotniki nobene besede o katerikoli drugi stvari, poroča sodnemu dvoru, ali je življenje v nevarnosti itd. Dr. Townsend gre k utrujenemu in potrtemu gospodu, preišče njegove noge, spozna, da so zelo zatekle — bolnik se ni bil doteknil nobene jedi od jutra prejšnjega dne, ko je pojedel skorjo kruha — se vrne v sodno dvorano in naznani, da je porotnikovo življenje v nevarnosti. Sodnika želita porotnike izpustiti. Zagovornik obtožencev, McCarthy, najbrže poučen od premetenega O'Connella, odločno ugovarja. To je popolnoma protipostavno. Nikakor se ne morejo raziti, dokler ne sklenejo tako ali tako. Toda on je seveda usmiljen. Dovolil bi, da porotnikom prinesejo jedi in pijače. Sodni dvor odloči, da je to čisto protipostavno. Morajo se ali raziti, ali se vdati, da toliko časa gladujejo, dokler se ne zedinijo. Slednjič izpuste po mnogem in utrudljivem pravnem pričkanju porotnike iz oseminstirideseturnega zasedanja in odpeljejo obtožence do naslednje obravnave.

Toda pazljivi in previdni O'Connell, ki se je nalašč odtegnil tej debati med mlajšim zagovornikom in sodnim dvorom, se je takoj oprijel tega nepostavnega postopanja ter zahteval, da se obtoženci izpuste. Ves dan dne 28. oktobra je divjal trojni ogenj med njim, državnim pravdnikom in sodnikom Pennefatherjem; O'Connell je vneto trdil nasproti sodnemu dvoru in državnemu pravdniku, da se porota po zakonu ni mogla postavno raziti, da morajo obtoženci, če se je vendar razšla, biti oproščeni, da se je s prisotnostjo zdravnika kršilo načelo stroge porotniške odločenosti in da je zato vsa obravnava zgrešena. Ta debata, ki sta jo tedaj objavila "Southern Reporter" in "Commercial Courier", je zelo zanimiva s čisto pravnega stališča. Iz nje je razvidno, da je bil O'Connell le ljudski govornik in parlamentaren debater, ki je vse pred seboj podiral s hudournikom svoje zabavljajoče zgovornosti, temveč tudi izvrsten, spreten mislec in dober pravnik, ki je pograbil kako zamotano pravno vprašanje in ga ali rešil, ali izrabil proti svojim nasprotnikom. Tako se mu je posrečilo prisiliti vlado, da je odložila obravnavo o onih treh možeh, ki bi morali že prihodnje jutro priti na vrsto, do bodočega porotnega zasedanja.

Ravno preden se je začela ta velika debata, se je dogodil značilen slučaj. Nekega moža, O'Keeffea po imenu, ki se je drznil, pozabivši na svojo raskavo suknjo, prikazati se prejšnji večer na stopnicah sodnijskega poslopja, so nanaglo prijeli. Druga golazen se je poskrila pod zemljo, toda tu je bila nova divjačina. Ves omoten in zmeden, je ubogi mož milo klical:

"Zakaj ste me pripeljali semkaj? V tej zadevi so me že prej zaslišali v Donneraileu gospod Hill, major Vokes in drugi uradniki in so me oprostili. Jaz sem nedolžen kakor sodniki sami in sem po krivici prišel semkaj. Na semanji dan sem srečal Dalyja, bil je živinsko pijan in drugi so ga vrgli iz šatora. To je čista resnica. Če imate kaj zoper mene, zakaj me niste prej prijeli?

Tedaj je začelo prihajati na dan, da je načelnik policije, Keily, odpeljal Heireena, velevažno pričo za Keeffea, za Johna Learyja in za druge obtožence iz urada Keeffejevega zagovornika, gospoda Daltera, odločno obljubivši, da priča gotovo pride na razpravo; nato pa je izginila, da nihče ni vedel kam, in nikjer je ni bilo moči dobiti. Tudi se je pokazalo, da je neki John Shinnor, ki je bil v zvezi z vlado, spravil s poti drugo važno pričo za obtožence, Daniela Keeffea, ki ga kesneje ravnotako ni bilo nikjer več videti. Tudi druge malenkosti so prihajale na dan, Astreja torej ni popolnoma slepa. Pennefather, očividno pravičen mož, postaja nemiren in je v skrbeh ter strogo graja tako ravnanje; tu gre za človeško življenje; nekdo, ki je sedaj že obsojen na smrt, bi se bil lehko rešil; kaj sta delala zagovornika, da nista med Learyjevo obravnavo niti besedice omenila o tem, da so priče izginile? Gospod McCarthy, pozvan, da se opraviči, pripoveduje, da je bila Learyjeva želja, naj se obravnava brez te priče. Da, toda Leary je bil gotov svoje nedolžnosti in ni poznal zvitih zakonov. Ena priča več ali manj, si je mislil, to ni velika razlika. Toda Vi poznate postavo, dragi McCarthy, njene pasti in nevarnosti, oni so pa nevedni kmetje. Ni čuda, da so zavpili z usodne klopi: "Izdani smo!" Baron Pennefather je očividno jezen. To je ali grda igra, ali velikanska nemarnost. Ponižanemu in skesanemu McCarthyju ukaže, naj sede. Nato se nekoliko omeči in opravičuje preplašenega zagovornika. Toda jasno je, da ima sam svoje misli o vsej tej zadevi. Naenkrat izjavi Daltera, da je predložil Learyjevima zagovornikoma zapriseženo izpoved priče, ki je pozneje izginila, in da se je nista hotela poslužiti. To je prikazalo stvar zopet v novi luči. Sodnik se vnovič ujezi. Gospod Pigot prizna, da sta izpoved prebrala, a da se je nista hotela poslužiti, ker sta mislila, da Heireen ne bo navzoč, in ju je v tej misli še bolj potrdil način, na kateri je ta najvažnejša priča izginila iz Dalterovega urada. Tako je ta stvar bila opravljena. Baron Pennefather se nasloni nazaj na svojem sedežu in dolgo misli — misli zlasti na one štiri može, ki bodo črez dva tedna viseli v mrzlem zraku. Keeffea izpuste, psi se umaknejo. Začenja se velika sodna debata in tako se končuje drugo dejanje male drame. Toda zdi se, da sta sodnika nekoliko raztresena, državni pravdnik nekoliko zmeden. Ta mala epizoda je bila začetek strašne zmešnjave, ki se je imela končati s popolnim porazom.

VII. POGLAVJE.

Astreja se je vrnila.

"Tako ne gre več!" Tako je dejal slaven kritik, ko je obglavil nekega pesnika. Tako je dejal državni pravdnik Doherty, ko se mešana porota ni mogla zediniti in je bilo možno, da mu tri žrtve uidejo. Bilo je popolnoma jasno, da so mešane porote, kakor vse, kar je mešano in polutansko, zanič. To pot bomo poskrbeli, da dobimo čisto kri. Ne smemo se več zmotiti.

V četrtek zjutraj sede na obtožni klopi mladi Burke (brat našega polnočnega jezdeca), Shine (čigar brat je že obsojen na smrt), Connors in Murphy. Preberejo se imena porotnikov. Najbolj spoštovani gospodje, veleposestniki in oskrbniki so zaradi svoje vere brezobzirno potisnjeni v kot in izbrani so skrbno sami protestantje. To pot ne bo vratec, da kdo uide. Razen tega pride še v poštev zadoščenje nad porazom tega gromovega sina iz Kerryja, katerega prav gotovo ne more nihče opisati kot moža "z odličnó zunanjostjo in odločno plemiškim obnašanjem".

Patrick Daly čimdalje bolj napreduje. On hoče svoj delež od sedemstodvajset funtov pošteno zaslužiti in dati svojim naročnikom dobro blago. On namerja, kakor sam pravi v svojem izbranem jeziku, "prisegati do roba", lepa podoba, ki jo je menda vzel od vrčka piva. Zvedelo se je sicer že, da je bil Patrick Daly na semnju v Rathclareu tako pijan, da se ni več mogel držati na nogah. Vkljub temu je gladko pričal, kaj se je tam godilo: kako so prinesli na dan slavno zarotno listino, da se člani podpišejo, kako je obtoženi Burke bil navzoč kot član odbora in kako je on, Patrick Daly, takoj po semnju vse to naznanil gospodu Hillu.

To je bilo zelo zadovoljivo. A nato se je pripetil dramatičen slučaj. Sodnik Pennefather namigne O'Connellu, naj pride k njemu. O'Connell pride, sodnik mu pokaže neki popir in obe glavi — sodnikova in odvetnikova — s enagneta k nekaj minut trajajočemu posvetovanju. V sodni dvorani vlada tišina. Patrick Daly je tih in malo nemiren. Doherty se ne more domisliti, kaj bi bilo. Slednjič se vrne O'Connell na svoje mesto s popirjem v roki in vstane, ko nehajo Dalyja izpraševati.

"Naslednji dan po semnju ste podrobno popisali sodniji vse, kar se je godilo pod šatorom?"

"Da."

"Omenili ste tudi ukaze, da se nekatere osebe umore?"

"Da."

"In imena vseh udeležencev?"

"Da."

"To je menda Vaš podpis?"

"Gotovo."

"Nato ste porotnikom pripovedovali vse, kar se je pripetilo v šatoru?"

"Če že hočete vse izvedeti, bom povedal. Tale Murphy je dejal, da je še več slabih ljudi v deželi, ki bi zaslužili, da se jih ubije; da bi bilo treba ubiti tudi majorja Maxwella in gospoda Batwella. Gospod Daniel Clanchy, j erekel, bo dal sto funtov tistemu, ki ubije Maxwella, in dvesto tistemu, ki ubije obadva."

O'Connell je prebral prejšnjo Dalyjevo izpoved — popir, ki mu ga je bil izročil baron Pennefather. Tu ni bilo nobene besede o ukazu, naj se kdo ubije, in o drugih podrobnostih, katere je ravnokar bila prisegla ta izvrstna priča.

Njegov stričnik Owen stopi k mizi. Patrick je prisegel, da Owen ni bil z njim v šatoru. Owen prisega, da je bil. To vendar ne gre, da bi Patrick sam spravil ves denar. Moral je "prisegati do roba". Tudi on je bil seveda tam in zna vse ravnotako gladko in celo še slikoviteje popisovati kot "stričnik Pat". Njegova vnema in zgovornost je čudovita. Toda kakor marsikoga v življenju, tako sta tudi njega vnema in zgovornost zapeljali. V mnogih podrobnostih nasprotuje "stričniku Patu", zato ga odločno zapode od mize.

To pot nagovori baron Pennefather porotnike v resnem dolgem govoru, naj natančno ohranijo tehtnico Astreje v ravnotežju, namesto da vržejo vanjo meč pravice, kličoč obtožencem "Vae victis — Gorje premaganim!" Porotniki, dasi sami protestantje, ne zapuste svojih klopi, temveč hitro oproste obtožence s sklepom: niso krivi. Vsi v dvorani so se oddehnili in sodnik Pennefather se je naslonil preko klopi ter zašepetal gospodu Benettu, namestniku državnega pravdnika:

"George, ne bi Vas več rad videl tukaj!"

Drugi dan naznani premagani državni pravdnik, "da so njegovi veleučeni prijatelji in on sam sklenili, da za sedaj ne nadaljujejo več obravnav in da ostale obtožence, o katerih se še ni preiskavalo, proti poroštvu izpuste."

Kmalu nato so izpremenili smrtno obsodbo prve skupine obtožencev v dosmrtno ječo, dasi so bili obsojeni na podlagi istih pričevanj, katera je tretja porota tako odločno zavrgla. Vendar so jim to kazen kmalu po nastopu znižali in njihovi otroci in otrok otroci žive še dandanes v Donerailu.

Dvoboj med državnim pravdnikom in O'Connellom pa se ni tukaj končal. Pri prihodnjem zasedanju državnega zbora je O'Connell predlagal, naj se preberejo zapriseženе izjave Patricka Dalyja in opombe, ki sta si jih sodnika napisala med obravnavo. Do tedaj ni bila navada zahtevati, naj se pokažejo opombe sodnikov, toda O'Connell je utemeljeval važnost tega slučaja in je pri tem delal poklone pravičnosti, postrežljivosti in poštenosti barona Pennefatherja ter obenem odločno grajal mlajšega sodnika. Toda glavni namen tega predloga je razvidno bil obtožiti državnega pravdnika, ker se je s tako jasnimi nasprotji v rokah, kot so obstojala med prvotno izpovedjo Dalyjevo in njegovim kesnejšim pričanjem, vneto trudil izposlovati obsodboobtožencev in ker je zamolčal ta dejstva v svojem nagovoru na porotnike. Debata je vzbudila obširno vprašanje, ali more odvetnik, ki ima naravnostne ali nenaravnostne dokaze o nedolžnosti kakega obtoženca, po svoji vesti in poštenju te dokaze prezreti ter na porotnike vplivati, da izrečejo obsodbo. Debata je bila načelno izredno zanimiva. O'Connellov govor je bil značilen po svoji čudoviti zmernosti, dejstvo, vsled katerega je moral prenesti marsikatero zbadljivo opazko od ministrske strani zbornice. Državni pravdnik je odgovarjal zelo medlo in je prešel na politično polje ter navajal nasproti prisiljeni O'Connellovi zmernosti v zbornici njegove govore pri slavnostnih in na ljudskih shodih. Mallowski poslanec, C. O. Denham Norreys, je podpiral O'Connella v sijajnem, prepričevalnem govoru, v katerem je poudarjal, da se vse suče krog tega, ali je imel državni pravdnik pri vseh teh obravnavah iste izpovedi prič, na podlagi katerih je sodnik Pennefather dosegel oprostitev obtožencev. Gospod North je branil državnega pravdnika in napadal O'Connella v strahoviti deklamaciji. Tako je debata divjala med vso sejo, dokler ni množica glasov na ministrski strani premagala cele opozicije; O'Connellov predlog je bil odklonjen z večino oseminpetdesetih glasov. Tako je prišla donerailеska zarota v zgodovino, a je danes le še ime, ki za ljudstvo nič več ne pomeni.

Ime državnega pravdnika je tako pozabljeno, da bi ga ne bil nikdar slišal, če bi mi ne bilo zazvenelo iz predalov zgodovine, ki sem jih odprl. Toda če je kdo na zemlji nesmrten, je gotovo veliki odvetnik, ki se je takoj v prvih letih svojega nenavadnega javnega življenja pričel boriti za pravice ljudstva in jih je branil često z nevarnostjo lastne izgube v poklicu, za katerega se je bil odločil, in nekolikokrat z nevarnostjo lastnega življenja. In med vsemi političnimi in sodnimi zmagami svojega življenja ni smatral,

(Nadaljevanje na 7. strani.)

DR. A. MATIACA

Slovenski Osteopatični

ZDRAVNIK

413 Cass Street (nad Crystal teatrom)

JOLIET, ILL.

Je izkušen in licenciran od državne zdravstvene komisije in ima posebne priprave za uspešno zdravljenje kroničnih in zastarelih boleznih z modernimi električnimi sredstvi.

Uradne ure — dnevno 9—12, ob ponedeljkih, sredah, četrtkih in sobotah 2—5 in 7—8; ob nedeljah 10.—12.

The Will County National Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169
Joliet, Ill.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL

JOHN STEFANICH N. W. Phone 348

::.Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,
JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše
"The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tri najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, deske, šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na vogalu DES PLAINES I NCLINTON STS.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI SE VOLJNO ČRNEGA KO KOSTNE PEČI.

REVMATIZMU
HROMOSTI
BOLESTI v KOLKU
BOLESTIH v ČLENIH
NEVRALGIJI, PROTINU
OTRPLOSTI MIŠIC
SLABOTNEM KRIŽU
SLABOSTIH v ČLENIH
PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH
MRAZENJU v ŽIVOTU
VNETJU OPRSNIH MRENIC
PREHLAJENJU
BOLESTIH v LEDJIH
BOLESTIH v KRIŽU
HUDEM KAŠLJU

IZGUBA OKUSA

Kaj je vzrok izgube okusa? Gostoma se primeri, da nepričakovano zgubimo okus in celo dobra hrana nam več ne diši. Zdi se nam, kot da je narava sama ustavila hrano, katere ne more porabljati. Oslabeli prebavni organi ne opravljajo svojega navadnega posla in zato odklanjajo nadaljno hrano. To je dokaz, da isti rabijo okrepčila za nadaljno poslovanje brez truda. Za tako okrepčanje prebavnih organov je najboljše sredstvo znano

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

To vrednostno zdravilo bo najprej očistilo drobje in potem je bo okrepčalo. Izguba okusa bo odstranjena in zopet boste imeli

Zdrav okus, telesno moč in duševno energijo.

Kakor hitro se čutite, da Vam te tri za življenje prepotrebne lastnosti pešajo, začnite rabiti Trinerjevo zdravilno grenko vino in veselo boste iznenadeni po hitrem uspehu. Rabite ga v slučajih:

nemirnosti po jedi,
zabasanosti,
kislini in grenkobi v ustih,
riganju ali metanjem,
napetosti ali driski.

Smete se zanesti, da Vam bo Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino res prineslo mir in zadovoljnost ter veselje do življenja.

DOBITE JE V VSEH LEKARNAH. CENA EN DOLAR.

Vsaka družina naj bi imela vedno pri roki dobro zdravilo zoper kašelj. Poskusite TRINER'S COUGH SEDATIVE (Zdravilo zoper kašelj), ki ne vsebuje strupenih tvarin, kakor morphine ali chloroform. Rabite ga zoper kašelj, pljučno bolezen, hripavost in bolezni v grlu, itd. Cena 25c ali 50c. Po pošti 35 ali 60c.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.

Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštnino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soproga, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

9749 COMMERCIAL AVE. SOUTH CHICAGO, ILLS.

LJUDSKA BANKA

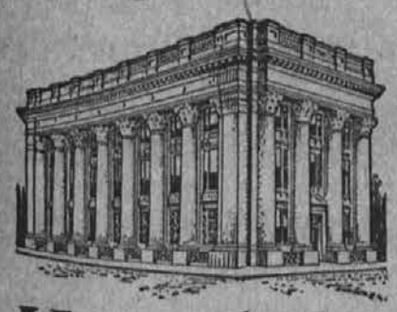

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

430 STRANI OBSEGA

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

"DOLINA KRVI".

(Nadaljevanje s 6. strani.)

kakor vidim, rešitve donerailеskih kmetov in delavcev za najmanjšo; tej zadevi se je, kakor je sam dejal v državni zbornici, posvetil z vsem srcem in vso dušo. Med mnogimi dogodki, ki jih je rad pripovedoval iz svojega življenja, polnega raznovrstnih dramatičnih epizod, se je, kakor vidim, s posebnim veseljem mudil pri spominu na ono znamenito nočno pot skozi gore in ob jezerih svoje rojstne grofije in se izredno živo spominjal strašnega nasprotja med lepoto in veličastnostjo narave, ki jo je opažal ono jutro na hribih in v dolini in v reki, ter med "lopovstvom irske sodne dvorane".

Kmetje so se vrnili na svoje domove, ki so mislili, da jih ne bodo nikoli več videli. Zopet so sedeli ob svojih ognjiščih, ki so mislili, da so zanje na večno ugasnila. Polagoma je postajalo razmerje med ljudstvom in tamošnjo gospodo prijaznejše. Res plemeniti način, s katerim so se mnogi porotniki vkljub nevarnosti, da jih zato njihovi stanovski tovariši izključijo iz svoje družbe, uprli proti temu spačku pravosodne oblasti, je omehčal srce ljudstva in je odpravil tisto nesrečno sovraštvo, ki so ga bile ustvarile politične razmere. Previdnost je zelo natančno odvagala lahko irsko naravo. Zaniha se, kakor hitro se je dotaknete. Medtem ko se težje narave počasi dvigajo ali padajo, kakor deluje nanje teža ali pritisk okoliščin, poskoči keltski temperament že pod težo peresa in v naglih in nepričakovanih izpremembah se vrsti mračna pobitost ali neugonobljiva veselost, razbojniška upornost ali več kot podaniška zvestoba.

Med temi važnimi obravnavami na primer je smatral O'Connell za svojo dolžnost, da odkloni nekega protestantskega porotnika. Pripovedovali so namreč, da je po obsodbah prve obravnave rekel, da bi bilo treba postaviti na vsakem razpotju v grofiji po ene vislice. Med ljudstvom se je dvignil vihar ogorčenja zaradi te sirove, brezvestne izjave. Pa glej! Neka priča je trdila, da so bile te besede rabljene v popolnoma drugačnem zmislu, da so obsojale način vladinega ravnanja in da so bile izrečene ljudstvu v prid. "Če pojde ta stvar tako naprej," je rekel, "tedaj naj le postavijo na vsakem razpotju v grofiji po ene vislice." Zdaj je stvar popolnoma drugačna. Irska jeza je izginila in izhlapela v oblak kadila krog priljubljenega uradnika. Tako se je v teh žalostnih zimskih dneh izpremenil velik del splošnega ogorčenja v plemenitejše, boljše čuvstvo ali pa se je samo obrnil proti vrsti ljudi, ki so bili na Irskem vedno predmet posebnega zaničevanja—proti ovadnikom. Tu, tu ni mogoče odnehati ali odpustiti. Strašni madež prehaja od roda do roda; njihovi otroci in otrok otroci so izgnanci, s katerimi nihče rad ne občuje in s katerimi je vsaka zveza, zlasti zakonska, i dajalska in onečaščujoča. Zato je moral vsak izmed teh sovražnih ljudi zapustiti deželo in celo v tujini izpremeniti svoje ime. Še dandanes nečejo stari ljudje govoriti o njih, razen šepetaje, in šele potem, ko so se skrbno ozrli naokrog, da vidijo, ali kdo posluša razen prijatelja. Gospoda pa, proti kateri je bila baje zarota naperjena, je ostala v grofiji, od ljudstva cenjena in spoštovana, ter je mirno umirala v svojih posteljah. Zadnja sled spomina na to dramo je izginila, ko se je pojavila grozna prikazen lakote. Kakor beremo, da se zberejo ob nenadnih potopih v ameriških peščenih prerijah najbolj sovražne zveri na enem samem varnem mestu, da uidejo pogubi, in da pozabljajo tedaj v skupnem nagonu ohranjenja na svoje naravno nasprotstvo, tako so pod strašnim bičem osemnštiridesetega in devetinštiridesetega leta izginila vsa nižja čuvstva stanu in plemena in v skupni nevarnosti se je pozabilo na vse razen na skupno rešitev. To je bil novi rodovnik — žal, da ga je tako često prekinila nepristna zgodovinska rodovina, ki smo jo zgoraj omenili — pravičnost je rodila zaupljivost; zaupljivost je rodila strpnost; strpnost je rodila medsebojno umevanje; medsebojno umevanje je rodilo ljubezen; ljubezen je rodila edinost, katere si vsi želimo.

In sedaj zapremo predale zgodovine ter stopimo v vrtove tradicije in romantike.

VIII. POGLAVJE.

Izgubljenca.

Glenanaar, Dolina krvi, je nizka zaseka, ki se razteza naravnost od severa proti jugu med nizkimi obronki gorovja, katero deli Cork in Limerick. Meja, ki je ločila ti dve grofiji in ravno tako škofiji Cloyne in Limerick ter župniji Ardpatrick in Doneraile, je šla ob zgornjem delu doline. Blizu ob tej meji na južni strani je stalo gospodarstvo Edmonda Connorsa, enega izmed tistih mož, ki so bili izpuščeni pri drugi obravnavi o donerailеski zaroti, katero smo že popisali. Njegovo posestvo je ležalo na pobočju doline, naravnost proti jugu. Raztezalo se je preko vsega pobočja; spodaj je segalo do potoka, ki je bil celo poleti vedno vodnat in ki se je pozimi izpreminjal v divji, jezen hudournik. Svoje ime Avon, ali kakor se izgovarja, Ownanaar, je dobil od iste strahovite bitke, po kateri se je nazvala tudi dolina. Hiša, dolgo, nizko poslopje, pokrito s trsjem, je bila obrnjena proti jugu. Dasi zelo oddaljena od vasi ali mesta je bila cela pokrajina — gospodarska poslopja, polje, potok — tako lepa in slikovita, kot jo je samo na Irskem mogoče najti. Edmond Connors, gospodar, je bil, kakor smo že povedali, Mož Herkulove moči, širokoplečat, s krepkimi prsi in močnimi udi. Toda treba je bilo samo pogledati v ta mirni, jasni obraz in te krotke, plave oči, ki so zrle s polsočutnim polskrbnim leskom, če ste hoteli spoznati, da bi Edmond Connors, kakor je nekoč nekdo rekel, "niti otroku ne mogel kaj hudega prizadeti". On je bil v resnici krasen tip odličnega kmetskega zarода, ki sedaj, žalibog, pod modernimi vplivi počasi gine v deželi. Vsi so bili velikani, lepo razviti, krepko vzrastli. Malokdaj so jedli mesa. Celo na Božič in Veliko noč je to bilo potrata. Njihova hrana je bila preprosta in ascetična — moka, mleko in krompir. Toda njihova vedna izpostavljenost vsem vremenskim nezgodam, dalje vztrajno delo in železno telo, ki so ga podedovali od svojih pradedov in ga ohranili s čistostjo in zmernostjo svojega življenja, je bilo bolj sposobno ustvariti trden, železen rod kot slabotna sredstva, ki jih nudi civilizacija. O takih možeh in njihovih pradedih je v obupu pisal Edmund Spenser, besni preganjavec irski, kraljici Elizabeti, da so poizkusi, tako ljudstvo uničiti ali zatreti, popolnoma brezuspešni. Kajti bili so tako drzni, tako brez strahu pred smrtjo, pred napori in ranami, da celo Elizabetini in Cromwellovi razbojniki niso uspeli uničiti to, kar je Previdnost očividno sklenila vzdržati in ohraniti. Na te močne kmete tudi moderno mučenje in trpinčenje ni nič vplivalo. Imeli so svoje preizkušnje, toda oklepali so se tako brezpogojno svojih verskih načel, ki so bila tudi njihova filozofija, da so prenašali vse udarce usode, bolezen in smrt z najglobjo in najmirnejšo ravnodušnostjo. Nekolikokrat so morda v svojem dolgem, delavnem življenju vzplamteli v nepričakovanem plamenu jeze in tedaj gorje onemu, ki je šel preko njihove poti; a to je kmalu zadušila pekoča vest in nadaljeval se je stari, mirni, potrpežljivi način življenja. Res je moral človeka geniti pogled teh krotkih velikanov z jasnimi modrimi očmi, v katerih se je pod močnimi, košatimi obrvmi skrival prepad skrbi, in način, kako potrpežljivo so prenašali nezgode življenja in kako mirno so se uklanjali najbrezobzirnejšim muham usode. Njihove ravnodušnosti bi ne mogli vznemiriti. Pripovedujte jim o najčudovitejših in najstrašnejših rečeh in oni jih bodo sprejeli brez presenečenja ali razburjenja. Nad njimi bi moral dramatik obupati, ker bi jih ne mogel niti začuditi, niti navdušiti. Spati, vstati, delati, moliti, umreti — to je bil program njihovega življenja. Čuditi se, občudovati, razburjati se, navduševati — skrivnosti teh reči niso poznali. Vse je odredila najvišja volja in mi smo njene stvari — to je vse! Kdo se ne spominja njihovih močnih, raskavih sukenj, sivih ali rjavih telovnikov in kratkih hlač, grobih, doma spletenih nogavic in močnih črevljev— vse ustvarjeno, kakor oni sami, za težko delo in divje, viharno vreme! Noben Wordsworth še ni pel slave tem irskim kmetom, toda tudi to se bo še zgodilo spričo duševnega napredka, ki ga ravno sedaj opažamo.

Stari Edmond Connors se je po obravnavi in po srečni rešitvi pred strašno smrtjo še bolj navadil samevati kot je bil prej njegov običaj. Vedno samotno zamišljen je začel često hoditi na gore. Večkrat so ga videli sedečega na nizki ograji mostu, ki je vodil preko hudournika, večkrat tudi na velikem kamnu globoko doli v brezdnu, katero je obiskovalo samo solnce in mesec in zvezde, in nekolikokrat so opazili, kako se njegova velika postava odbija od zimskega neba, ko je klečal in molil na kateri izmed velikanskih skal na vrhu hribov, ki so zrli tja doli po dolini Limericka. Nihče ni vedel, kaj je premišljeval, ker je bil kakor vsi njegovi stanovski tovariši molčeč mož in je redko izpregovoril komaj kako besedico.

Tisto leto je nekaj dni pred Božičem padlo veliko snega, in ker je ostalo mrzlo, se ni začel kot navadno tajati, temveč je mraz združil posamezne snežinke in jih črezinčrez pokril s svojo trdo, a blestečo skorjo. Vsa pokrajina je bila pokrita s to belo, čisto odejo, razen tam, kjer si je reka, sedaj počrnela vsled nasprotja s poljano, delala svojo mrzlo, temno pot med globinami, ki si jih je sama izkopala v mehkem peščencu hribov. Vendar pogled na žalostno, pusto pokrajino ni ostrašil Edmonda Connorsa, da bi ne bil šel, kot vsak dan do sedaj, na gore. Njegovi močni golenjaki in črevlji so kljubovali mokroti zasneženega vresja. Stopal je naprej skozi blatno močvirje in preko mokrih polj in se le zdajpazdaj ustavil ter pogledal navzdol po beli, ravni planjavi, ki se je razprostirala v svoji srebrni enoličnosti tako daleč, da se je dotikala obzorja in se grezala vanj.

Nekega večera, ravno ko se je začelo mračiti krog četrte ure in je zrak postajal znatno hladnejši, se je vračal proti domu. Pot ga je vodila preko malega mostu nad borovimi nasadi ob glavni cesti. Ko se mu je približal, je zagledal v somraku neko ženo z otrokom v naročju, sedečo na nizki ograji. Njegove stopinje so bile v mehkem snegu tako tihe, da ona ni zapazila njegovega prihoda, dokler se ji ni popolnoma približal, nato pa se je zbudila iz svojih sanj in vprla oči vanj. Bila je še zelo mlada in le otrok v naročju je pričal, da je že omožena. Njen obraz je bil jako lep, če bi ne bil otrpel kakor pergament. Dvoje velikih, črnih oči je strmelo iz bledega obličja kakor v strahu pred neko nedoločeno, sedaj še neostvarjeno bolečino, ki jo je strašila s svojo senco. Ko je zagledala veliko, visoko postavo ob sebi, je hitro pogrgabila svojo črno ogrinjalko in si pokrila glavo ter se obrnila proč. Ko je stari mož to videl, je mislil, da je dojila otroka in da se je obrnila iz sramežljivosti, in se ji je približal ter dejal dobrohotno:

"Bog Vas varuj, dobra žena! Danes je gotovo premrzel večer, da bi človek ostajal zunaj, in mrzel prostor ste si izbrali za počitek."

Žena ni odgovorila.

"Nocoj bi si morali, uboga žena," je nadaljeval starec ljubeznivo, "poiskati prenočišča, če ne zase, pa vsaj za svojega majhnega otroka."

Žena je dalje molčala in se ni obrnila. On je začel brskati po žepu in je vzel srebrnjak.

"Nate, uboga žena," je rekel in ji ponudil denar. "Nimam veliko, pa Gospod je bil dober z menoj in mi moramo biti dobri z vsako ubogo stvarjo, ki je česa potrebna."

Ona je z jezno kretnjo sunila njegovo roko preč; dvignila se je v vsej svoji veličini in pogledala starca z žgočimi očmi.

"Edmond Connors", je dejala, "jaz Vas poznam, a Vi mene ne poznate. Toda pojdite po svojih potih in pustite meni moja. Slednjič bo bolje za Vas."

"Saj nisem mislil tako hudo," je odgovoril Connors ponižno. "Menil sem, da bi bil umor videti Vas in Vaše malo dete na cesti v taki noči, kot je nocoj, in ničesar ne reči."

"Zakaj govorite meni o umoru? Ali nimate sami umora na vesti? In ali se ne ziblje vrv za Vas še sedaj?"

"Jaz nimam niti umora, niti kakega drugega hudodelstva na vesti," je odvoril krotko, "dasi Bog ve, da sem dosti velik grešnik. Vi niste popolnoma pri zavesti, uboga žena, in ne veste, kaj govorite."

"Da bi vsaj bilo tako, Edmond Connors," je dejala. "Ko bi mi vsaj Bog dal, da to noč popolnoma zblaznim. Tedaj bi lehko storila, kar sem hotela storiti, ko mi je Bog ali zlodej Vas na pot poslal."

"Ne vem, kaj mislite," je rekel starec, sedaj zelo preplašen, "toda če ste mislili kaj hudega storiti sebi ali svojemu otroku, tedaj naj Vas obvaruje Bog in njegova blažena in sveta Mati. To je gotovo zadnje."

"Ali bi ne bilo bolje zame, da umrjem in me zagrebejo," je rekla nekoliko mirneje, "kakor da me preganjajo od hiše do hiše, od župnije do župnije, da mi vsakdo zaloputava vrata pred nosom in me kletev spremlja na cesti?"

"To je čudno," je dejal starec, "saj imate vendar poročni prstan na roki kakor vsaka druga?"

"Da," je odgovorila. "Ravno to je moje gorje in nesreča. Bila bi srečna žena, ko bi mogla zlomiti ta prstan in skriti kosce kam, kjer bi jih ne bilo moči najti."

"Vsaj na svojega otroka bi morali misliti, ki Vam ga je Bog dal," je rekel in pomilovalno opazoval plave oči, ki so strmele vanj iz bednega, lačnega otrokovega obraza. "In če sami sebi ne morete pomagati ali če mislite kaj prizadeti temu —"

"Na kaj bi mislila?" je vprašala izzivajoče. "Če imate Vi umor na vesti, Edmond Connors, to še ni razlog, da bi tega tudi mene sumničili."

"Vidim, uboga žena," je dejal starec počasi odhajajoč, "da niste iz tega kraja, dasi poznate moje ime. Nihče v tej župniji bi ne govoril tako kot ste Vi. In," je pristavil grozeče, "bi tudi ne bilo dobro zanj, če bi."

Zdelo se je, da so te besede vzbudile v nesrečni ženi neko skrito čuvstvo, kajti po kratkem premisleku je zaklicala za njim:

"Odpustite mi trde besede, ki sem jih ravnokar govorila proti Vam. Niste jih zaslužili in nihče ne ve tega bolje od mene. Če bi smela vse povedati, kar povedati želim, bi bili z Vami, Edmond Connors, pri prihodnji obravnavi hitro gotovi. Toda moja usta so zaprta. A le zaradi te male stvarice, moje Anice, ki mi je edina vez na zemljo, bo kmalu morje med menoj in Vašimi znanci. Mislim, da Vas je Bog poslal to mrzlo temno noč, da rešite mojo dušo pekla. Kajti umor, Edmond Connors, ki sem ga očitala Vam — to je bila laž — bi imela kmalu sama na duši."

(Dalje prih.)

Srečen mož.

"Tvoja soproga igra ves dan na glasovir in še povrh presneto slabo!"

"E, kaj te to briga! Naj igra, mi vsaj kosila ne kuha!"

NAZNANILO.

Vsem svojim cenjenim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil iz svoje gostilne na 209 Indiana St. v svojo gostilno na

1134 N. HICKORY STREET
(vogal Ross St.)

kjer me lahko vsak čas najdete in vam vsak čas postrežem istotako dobro, kakor na prejšnjem prostoru.

John Petric,
gostilničar
1134 N. Hickory St. Joliet, Ill.

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden aker ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden aker zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo poulične železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,
Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

Samo pri meni se dobe patentirana in garantirana sledeča zdravila: za rast in proti spadanju ženskih in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za revmatizem kostibolj ali trganje v nogah, rokah in križu, za rane, opekline, bule, ture in kraste, itd. Kateri bi rabil moja zdravila bez uspeha, grrantiram $500. Pišite takoj po cenik. "Koledar" in žepna knjiga od 30 strani vredna 5 dolarjev za vsakega ki jo prebere Pošljite 6 centov v markah, nakar vam pošljem Koledar in knjižico.

JACOB WAHČIČ
1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio.

MICHAEL CONWAY
106 Loughran Bldg.
Cass and Chicago Sts. JOLIET

Posojuje denar na zemljišča.
Insurance vseh vrst.
Surety Bonds.
Steam Ship Agent.
Both Phones 500.

Chicago Phone 788 N. W. Phone 257

James L. McCulloch
MIROVNI SODNIK
IN JAVNI NOTAR.

M. D. POSTELANCZYK,
klerk in tolmač.

317 Jefefrson Street, nasproti Court House, Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE
SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

SLOŽNA SOSEDA.

Prav za prav je to dogodbica, kako je rešil divji petelin krčmarja Poljanca bele žene smrti.

Vsled slabega in malomarnega gospodarstva so prišli — razun dveh — vsi posestniki pogorske občine Zapečica na boben. Posestnik grajščine Kozarje je pokupil posestva in jih posadil z borovjem in smerečjem, tako da je bila malone vsa občina šuma. Ostala sta le še dva siromašna kmetiča, ki sta se kot edina soseda seveda podpirala, kolikor je bilo pač v njunih slabih močeh. Pa tudi nagajala sta si prav rada. Seveda zadnje le bolj radi kratkočasja in, no, ker sta se imela zelo rada. Edina njuna napaka je bila, da sta skušala drug drugega pri gospodarju grajščine Kozarje spraviti v slab glas, da bi si na ta način ohranila dovoljenje, pobirati po šumah stelje za živino in dračje za kurjavo. Ker sta pa tudi ta dva imela po deželanski navadi priimek, so ju zvali svoje dni sosedje kar na kratko: Sprednji in Zadnji.

In tako se je zgodilo nekoč, da je rekel Zadnji Sprednjemu:

"Veš, Sprednji, grajščak nam dokazuje vedno svojo naklonjenost. Spodobilo bi se torej, da mu tudi midva napraviva od časa do časa kakšno veselje. Prav posebno se mu dopade, če pride tako-le med dvanajsto in edno uro po noči kdo na dvorišče grajščine in na vse grlo zapoje:

"Gori, gori — v peči se kadi,
V cerkvi že polnoč brni!"

To pa radi tega, ker grajščak nima nočnega čuvaja, a vse eno sliši, da drugi čuvajo nad njegovim imetjem. Prihodnji teden, ko me preneha boleti noga, pojdem sam in storim tako!"

Nekoč je bil Sprednji ravno tako, morda tudi še bolj zvit, kot Zadnji. Tedaj se je pa zgodilo nekega dne, ko je popravljal streho, da se mu je izpoddrsnilo. Padel je bil v globočino in priletel najprej s trdo glavo in še trša tla pokrita s slamo, a koncem konca — od tistega časa je postal Sprednji zelo zgovoren in silno zaupljiv, posebno proti sosedu Zadnjemu. Ko je bil premislil besede Zadnjega, je dejal sam pri sebi:

"Čakaj, Zadnji, ti se hočeš prikupiti grajščaku še le prihodnji teden, a jaz te bom prehitel."

Že v sledeči noči je stal na dvorišču kozarske grajščine in kričal na vse pretege:

"Go—ori, go—ori—"

In že v prihodnjem trenutku so se odprla okna in vrata na stežaj in grajščak je vprašal raz okna svoje spalnice:

"Kje pa gori?"

"—v peči se kadi, v cerkvi polnoč' brni!"

"Kdo se pa dere tu spodaj?"

"Jaz, Vaša milost, Sprednji."

"Naženite pijanca!" je ukazal grajščak hlapcem, ki so bili prihiteli od vseh strani z lestvami in mogočnimi korci.

Tedaj je pa spoznal Sprednji, da so zdravi podplati in gibčna kolena najboljši del človeka, in vesel je bil, da se je konečno rešil preprijaznih — hlapcev.

Sosedu ni Sprednji o celem nočnem dogodku ničesar povedal, spoznal pa je nagajivost Zadnjega in se zarotil, da mu vrne milo za drago.

Nekega dne je stopil tja gori k Zadnjemu, ga potegnil v skriven in varen kotiček in vzel izpod plašča puško ter dejal:

"Prijatelj, to bi bilo nekaj za te. Vidiš, tu imam puško, a spretnosti za streljanje mi manjka. Kakor imaš ti protin v nogah, tako ga imam jaz v rokah in ni mi mogoče mirno pomeriti. Tam zgoraj v borovju je divji petelin in vsako jutro ga lahko slišiš peti. Krasen tič ti je to. Pa slep mora biti, popolnoma slep. Vedno frfota od drevesa do drevesa ter se zaletava z glavo v debla, a nikoli ne odleti. Lahko ga bo vstreliti, a lovcem ga ne privoščim. Krivec si boš lahko prodal in marsikakšen polič si ga boš za dobljeni denar lahko privoščil."

Zadnji je pa bil zelo tankovesten, posebno še, ker se je bal zlih posledic. In zato je dejal:

Naslednje jutro, ko je šepal v gozd po les, je res slišal petelina peti, tedaj si je pa mislil:

"Hm, lepo bi že bilo! In kdo bi mogel zvedeti za to? Lovec je sedaj vedno na oni strani v Goličavi in ne ve, da je tu kdo na preži."

Tretje jutro je vstal še preje, šel v gozd in — vstrelil petelina.

A predno je padel petelin na zemljo, stala sta pred Zadnjim dva lovca, ga prijela in odvedla v Žabje k sodniji.

"Povejta mi," je dejal spotoma Zadnji svojima spremljevalcema, "kaj sta morda vohala, da sem bil v borovju na preži?"

"To pač ne. A zahvali se svojemu sosedu," mu je odgovoril eden lovcev škodoželjno.

Tedaj je pa rekel Zadnji sam sebi:

"Oj ti Judež! Če bi bilo morda res, da si me izdal ti! Če bi bilo res! Zagodel bi ti tak ples, da bi si ga zapomnil vse žive dni!"

Šest tednov je dobil Zadnji radi petelina.

Razjezil se je nad to krivičnostjo in zavpil:

"Ali je to pravica? Mene obsodite radi ušivega petelina na šest tednov in moj sosed Sprednji, ki je ustrelil jelena, je še vedno prost!"

Lovca, ki sta slišala te besede, sta se jeze prijela za tanke svoje trebuhe in malo da ne popokala. Šla sta tja gori v gore, koder je stanoval Sprednji in že naslednjega dne sta stala mož postave in v njuni sredini Sprednji, zopet pred sodnikom.

Le-ta je pa dal privesti tudi Zadnjega in ga pustil postaviti tako, da sta si gledala s Sprednjim oko v oko.

"Kdo si upa trditi, da sem ustrelil jelena?" je vprašal Sprednji v tihi nadeji, da ga ni nihče pri tem videl.

"Ta-le," dejal je sodnik in pokazal na Zadnjega.

"Ta-le?" je odvrnil zateglo Sprednji. "Ta-le ne more ničesar povedati, prav ničesar, ker ni nič slišal in nič videl. Ni ga bilo zraven."

"Kje pa je bil?" je nato naglo vprašal sodnik.

"Pri Mlinarjevem Tonetu je izpraznil tisto noč kašto."

"Kdo to pravi?" se je razburil Zadnji.

"Jaz," je odgovoril Sprednji in se moško postavil pred soseda.

"Ti?! — Ti glej raje, da boš vrnil Zabrekarju ukradene srebrnjake in ne toži poštene ljudi, ali veš!"

"Poštene ljudi? Ne bodi smešen, sosed! Ali so ljudje, ki po noči zažgo svoje kozolce, da dobijo zavarovalnino, morda poštenjaki?"

"Na koga pa cikaš?"

"Na te!"

"Hvala lepa! Povej, sosed, zakaj pa ti ne požgeš svojega kozolca? Kaj ne, zato ker je dobro — skrivališče za tihotapce, česar pa žena ne trpi, da bi se godilo v hiši. Kaj ne?"

"No, tebi seveda tvoja žena dovoljuje še vse kaj drugega. Pa tudi sama dobro ve, zakaj."

"In ti boš tudi vedel, ti grdoba. Sedaj tvoje punčare vsaj niso v stanu podavjati svojo nezakonsko otročad."

"Kdo je podavil?"

"Ti ne! Ti seveda nimaš časa, daviti otroke, ti moraš v ponočnih urah za cesto prežati na samotne popotnike, da jim izpihneš življenje, razumeš?"

"Pazi na svoj jezik, da si ga preveč ne obrabiš! In pa, brez tvoje pomoči bi bil še malokomu izpihnil življenje. Ti si začel v oni kresni noči, veš, ko si zabodel onega mešetarja —"

"Zabodel, seveda zabodel! Pa kako bi ga bil, da ga nisi ti držal, neumnež, neumni."

Tako sta si očitala soseda svoje grehe v mirnem, polahnem govoru, kot bi bila kje na samem, in pri tem sta popolnoma pozabila, da ju posluša — sodnik.

Sodnik pa je sledil njunemu govoru tiho in pazno in ko sta se zavedala soseda svojih besed in skušala dati ravno povedanemu drugo lice, je bilo prepozno.

"Ta dva ne spadata tu sem! Vklenite ju v verige, kajti zrela sta za vislice!", je dejal sodnik. In tako se je zgodilo.

Tiste dni pa se je bavila porota s krčmarjem Poljancem, češ, da je za svojim hlevom zaklal — mešetarja! Poljanec je skušal dokazati svojo nedolžnost, a se je vedno bolj zapletal v protislovja in videti je bilo, da bo obsojen na smrt.

Takorekoč v zadnji minuti so pripeljali uklenjena soseda, Sprednjega in Zadnjega, ki sta v slepi svoji jezi prišla od ustreljenega divjega petelina do — zabodenega mešetarja.

Nedolžnost krčmarja Poljanca je bila jasna kot beli dan in še tisto uro se je vrnil svoboden na svoj dom.

Zadnjemu so odpustili divjega petelina in tudi Sprednjemu jelena. Ravno tako zažgani kozolec in okradene srebrnjake. Le umorjeni mešetar ju je držal in — spravil na vislice.

ZA KRATEK ČAS.

Še eden.

Na Badenskem se je v neki kmečki vasi zgodilo to-le: Kmet stavi v gostilni, da bosta on und no eener — in še eden v desetih minutah izpila cel sodček piva. Stava se sprejme. Mož gre in pripelje še enega. V petih minutah je bil sodček prazen. In kdo je bil ta eden? Pripeljal je vola, ki ga je bil že od mladega privadil piti pivo.

Pozabljena ura.

Ko pride profesor zjutraj v šolo, stika po žepih in išče uro. Slednjič reče enemu izmed dijakov: "Ti P.! Pojdi na moj dom in reci moji ženi, naj mi da mojo uro; najbrž sem jo pustil na nočni omarici." Pri teh besedah potegne iskano uro iz žepa in reče mirno: "Čez 15 minut si lahko zopet tukaj."

Lepo tolažilo.

Bolnik: "Prosim Vas, gospod zdravnik, da mi prav odkrito poveste, ali bom prestal to bolezen?"

Zdravnik: "Prav gotovo!" (Potegne neki papir iz žepa.) "Vidite, tu imam statistiko o bolezni, ki jo imate Vi: od sto ljudi ozdravi le eden."

Bolnik (prestrašen): "Kaj? Samo eden od sto?"

Zdravnik: "Da, Vi ste ravno stoti, ki sem jih zdravil; drugih devetindevetdeset je že umrlo."

Dragi časi.

Slava: "Poprej bi bila jaz dala za ta moj nov klobuk komaj 40 kron in sedaj me je veljal 80 K!"

Erna: "Je pač istinito vse dražje! Premisli: Mleko se je tudi zopet podražilo za dva vinarja!"

Slava: "Kaj? Ali je to mogoče!? To je pa že največja nesramnost!"

Novost.

"Že dobro leto se nisve videle, draga prijateljica; kaj je novega pri tebi?"

"I, kaj naj bo novega! Soprog, otrok in pa dvanajsta služkinja!"

Veliko zahtevanje.

"Ivan, še nekaj; če se poročiva, bodeš moral tudi mojo mamo in njene druge otroke vzeti k sebi."

"To se razume!"

"Kako si dober Ivan! Bratca moja bodeš dal lahko učiti; enega za inženerja in druzega za profesorja!"

"Bomo že videli, kaj se da narediti!"

"Ste pa še tudi dve sestrici; kako pa bode z njihovo doto, če bi se imele možiti?"

Laskavo.

Meščan je hotel kupiti pri boljšem kmetu svinje, pa ga ni bilo doma. Doma pa je bila samo njegova lepa hči. Tej se je hotel naš meščan nekoliko prikupiti, češ, morda pride tem gotovejše in cenejše do svinj. Vpraša jo tedaj: "Vi, Micka, ali kako se zovete, če so vaše svinje tudi tako lepe, kakor ste vi, no, potem so zares lepe svinje!"

Pri poroki.

Duhoven poučuje ženina in nevesto o njunih prihodnjih zakonskih dolžnostih eden do drugega; med drugim reče ženinu: "Mož mora s svojo ženo vedno lepo ravnati in jo varovati vsega hudega." In nevesti pravi: "Žena mora mirno in potrpežljivo slediti svojemu možu na vseh njegovih potih skozi vse življenje." Nato se pa osupnena oglasi nevesta: "Prečastni gospod, ali bi se ne smel ta nauk obrniti in zamenjati? Vedite, moj ženin je pismonoša!"

Sitno.

Mlad doktor (v čakalnici, kjer čakajo bolniki): "Kateri najdalj čaka?"

Krojač: "Jaz, gospod doktor! Jaz sem Vam že pred enim letom naredil obleko!"

Izgovor.

Papa: "Edko, zakaj pa nisi danes poljubil mamice za dobro jutro, kakor po navadi."

Sinko: "Papa, saj si vendar sam rekel včeraj, da ima mamica strupen jezik!"

Urada telefon Chicago 100
Stanovanja telefon Chicago 3247

JOSIP KLEPEC

JAVNI NOTAR

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Ako hočete streho popraviti po zmerni ceni ali pa kak denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

Imamo v zalogi

Mohorjeve Knjige

ZA LETO 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zvezek.
6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane $1.50, za naročnike v Pittsburghu, Clevelandu in Chicagi pa samo $1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

Alois Skulj

P. O. Box 1402, N. Y. City. 100t14

POZOR! POZOR!

JESENSKE IN ZIMSKE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, IL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.0
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite skem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Il.

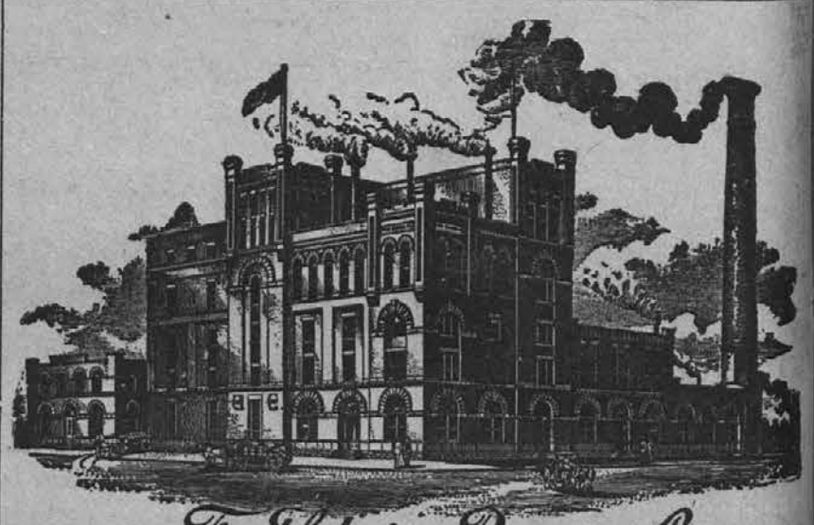

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

Luka Pleše

HVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina, ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk.

1014 North Chicago St., Joliet, Ills.

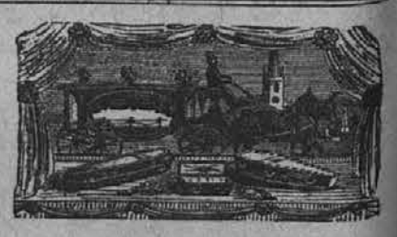

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.
POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firneževv. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376. N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.
N. W. telefon 556

Važno za Avstrijce!

Avstrijske krone, ki so bile vredne pred vojno 20 1-4 centa so sedaj vsled majhnega izvoza avstrijskih izdelkov v Združene države precej ceneje. V Avstriji imajo pa še vedno isto vrednost!

NAŠA PONUJA VAM FIRMA PRILOŽNOST, DA KUPITE SEDAJ ZA SAMO

$130.00 za 1000 Kron

od 5½ odstotkov Avstrijskega vojnega posojila, ali pa v manjših zneskih po $13.00 za vsakih 100 K.

Obresti teko od dneva, ko se denar vplača v New Yorku.

Na vsako Avstrijsko vojno posojilo, ki je kupljeno pri nas, posodimo vsaki čas

70%
TRŽNE VREDNOSTI.

Natančnejša pojasnila damo rade volje. Na vprašanja v slovenskem jeziku bomo slovensko odgovorili.

Zimmermann & Forshay

člani New York Stock Exchange

Oddelek K. NEW YORK 9-11 Wall St.

Naročite zaboj steklenic
novega piva, ki se imenuje
EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.